

Hisszék egy Istenben, hisszék egy hazában.
Hisszék egy isteni örök igazságban.
Hisszék Magyarország feltámadásában! Amen.

1941. november 21. péntek

Ara: 12 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-UT 54. SZÁM.
TEL. 21-90. ÉJJELE 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLER,
HAVONTA 3 PENGŐ

(TRIANON 22.)

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLV. EVFOLYAM. 265. SZÁM

Bárdossy miniszterelnök táviratváltása a tengelyhatalmak vezetőivel a háromhatalmi egyezmény aláírásának évfordulója alkalmából

Krim félszigete és a Ladoga-tó közötti területen változatlan hevességgel tombol a harc — Észak-Afrikában alakított második arcvonal aligha felel meg Sztalin várakozásainak — 150 kilométeres arcvonalon dul a csata a sivatagban

Budapest, november 20. (MTI) Magyarországnak a háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozása évfordulóján a miniszterelnök és külügyminiszter az alábbi táviratot írt Hitlerhez:

Magyarországnak a háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozása első évfordulóján a legösztönösebb üdvöletemet tolmácsolom Nagyméltóságodnak. Egyben szövetséges országaink jövőjére irányuló legjobb kívánságaimat fejezem ki. Szilárd meggyőződésem, hogy a hármasegyezményben egyesült hatalmak által követett politika az egyetlen járható út az új európai rend elérésére. Ez fogja a népeknek a mindig áhitott igazságos békét és általános jólétet meghozni. Ez alkalommal rendkívül jóleső érzéssel gondolok vissza azokra az órákra, amelyeket az elmúlt év sorsdöntő eseményei között Nagyméltóságoddal tölthettem. Fogadja Nagyméltóságod kitöltő tisztelettel nyilvánítható tisztelettel.

Mussolini olasz kormányelnökhöz az alábbi táviratot intézte:

Egy esztendővel ezelőtt Magyarországnak a háromhatalmi egyezményhez, amely az igazságos béke megteremtésére törekvő nemzeteket egyesíti. A baráti és szövetséges nemzetek együttműködése a jövőben is meg fogja oldani a háború által ránk rótt feladatokat. Örömmel fejezem ki ezen a napon Nagyméltóságodnak szívből jövő jókívánságaimat.

Togo miniszterelnökhöz az alábbi táviratot intézte:

Az első évfordulót ünnepeljük ma annak, hogy a magyar kormány a háromhatalmi egyezményhez csatlakozott. Országaink azóta együttműködnek azon az úton, amely az igazságon felépülő világképhez vezet. Meggyőződésem, hogy nemzetünk kapcsolataiban ebben a munkában még szilárdabbakká fog válni. Kérem Nagyméltóságodat, fogadja e napon legmelegebb jókívánságaimat.

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszterhez:

Magyarországnak a háromhatalmi egyezményhez első államként történt csatlakozása óta súlyos döntések esztendeje telt el. Bensőséges örömmel és meglepedéssel tolmácsolom üdvöletemet Nagyméltóságodnak az évforduló napján és remélem, hogy a szövetséges együttműködésünk eredményes és gyümölcsöző lesz. Büszkeséggel és hálával gondolunk vitéz harcosainkra, amelyek hű fegyverbarátságban folytatták közös, önzetlen védelmi hadjáratukat. Öszinte ragaszkodás-

sal és tisztelettel köszöntöm Nagyméltóságodat.

Ciano gróf olasz külügyminiszterhez:

Egy esztendeje annak, hogy Magyarország a háromhatalmi szerződésben egyesült hatalmak mellé sorakozott. A jóakarató népekkel vállalt dolgot az új világrend kialakításán és együttműködik velük a jövőben is. Örömmel fejezem ki Nagyméltóságodnak szívből jövő jókívánságaimat.

Togo: külügyminiszterhez:

Magyarországnak a háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozásának első évfordulója örömdetes alkalom arra, hogy őszinte jókívánságaimmal keressem fel Nagyméltóságodat. Remélem, hogy szövetséges országaink együttműködése tovább fog fejlődni és erősödni.

Fogadást a berlini magyar követségen

Berlin, november 20. (MTI) Magyarországnak a háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozása első évfordulója alkalmából Sztóivai Döme titkosszolgálos, berlini magyar követ a berlini magyar követség pompás fogadótermében nagyvárúsi fogadást rendezett, amelyen több mint hatszáz meghívott vett részt. A fogadáson jelen volt dr. Ulllein Reviczky Antal, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője.

Hitler választávirata

Budapest, november 20. (MTI) A Führer a következő távirattal válaszolt Bárdossy miniszterelnök táviratára:

Köszönöm Nagyméltóságodnak azokat a jókívánságait, amelyeket Magyarországnak a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozása első évfordulója alkalmából kifejezésre juttatott. Én is szilárdan meg vagyok győződve arról, hogy a háromhatalmi egyezmény továbbra is el fogja mozdítani annak az alapnak a megteremtését, amelyben az európai népek kapcsolatait igazságosan újíthatjuk meg és ezzel egyuttal a zloga államaink boldogulásának, Hitler Adolf.

Olasz lapok az évforduló jelentőségéről

Róma, november 20. (MTI) Az olasz lapok különös figyelemmel fordulnak Magyarországra felé, amely

ma egy éve csatlakozott elsőnek a háromhatalmi egyezményhez. A Giornale d'Italia emlékeztet arra, hogy Magyarország volt az első állam, amely csatlakozott ahhoz az egyezményhez, amely meg akarja valósítani az igazságosságon alapuló új európai rendet. A magyar nemzet ezzel a csatlakozásával valamennyi európai nemzetet megelőzőve bizonyítékát adta annak, hogy

Berlin, november 20. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: A keleti arcvonalon megindított támadó hadműveletek továbbra is eredményesen folynak.

A légi erő a Fekete-tenger északi partján és a Don középső folyásának vidékén fekvő szovjet légi támaszpontokat bombázott. Harci gépalakulatok támadásokat intéztek az arcvonal közepes szakaszán és a Volchovtól keletre fekvő vidéken vasúti szállítmányok és vasúti összeköttetések ellen.

Ereős harcigépalakulatok világos naappal gyújtó- és robbanóbombákkal árasztották el Moszkvát. Leningrádnál két vadászraj merész támadással nyolc ellenséges gépet lőtt ki egy nagyobb menekülő szállítókötelekből.

A Nagybritannia ellen folyó harcokban a Farber-szigetekenél bombatalálattal megrognáltunk egy köz-

mélységesen tudatában van történelmi küldetésének, egyben kifejezésre juttatja azt az elhatározását, hogy tevékenyen közreműködik az új európai rend megvalósításának munkájában. Hasonló szellemben ír a Tribuna és több vidéki olasz lap is. A római rádió ma szintén több alkalommal részletesen megemlékezett Magyarország csatlakozásának évfordulójáról.

Moszkva és Leningrád bombázása

pesnagyságu kereskedelmi hajót. Légi támadásokat intéztünk továbbá az angol délnyugati partvidék katonai berendezései ellen és tovább folytattuk repülőgépről a brit kikötők elaknásítását.

A flandriai partokon kísérőszolgálatot teljesítő előőrhajók saját veszteség nélkül eredményesen elhárították brit gyorsnaszádók támadását. A német lövedékek felgyújtottak egy ellenséges gyorsnaszádót úgyhogy elvesztésével lehet számolni.

Észak-Afrikában azok a brit erők amelyeknek készülődését Szídi Omartól délre és délnyugatra már napok óta felismertük, november 18-án támadásra indultak Tobruk irányába. A német-olasz alakulatok gyors ellentámadással visszavetették a Szídi Omartól nyugatra harcokból döntő erős brit egységeket és súlyos veszteségeket okoztak nekik. Sok ellenséges páncélos sikertelenül épustitani. (MTI)

150 kilométeren dul a csata a Marnarica-sivatagban

Róma, november 20. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 536. közleménye: November 18-án és 19-én éjszaka légi kötelékeink bombázták Málta szigetének légi és tengerészeti célpontjait.

A november 20-ára virradó éjjel angol repülőgépek bombákat dobáltak le Brindisire, Nápolyra és Messinára környékre. Súlyosabb károkat nem okoztak. Brindisiben egy repülőgépet felöltünk. Nápolyban három ember megsebesült, egy közülük súlyosan. Brindisiben három sebesüléssel kívül egy halott a vesz-

teség. Kelet-Afrikában a gondari harcok több arcvonalán védelmünk megőrzésére irányuló újabb ellenséges kísérleteket hiúsítottunk meg.

A Marnarica-sivatagban szerdén hajnalban ellenséges páncélos erők megtámadtak olasz páncélos csapatokat, amelyek felvették velük a harcot. Az „Ariete” páncélos hadosztály erővel ellentámadással estefelé elvágta és elpusztította az ellenséges harcokosok egy részét, míg a többiek visszavonultak. A csata 150 kilométeres arcvonalon folyik.

A németek a Krim félszigettől a Ladoga-tóig támadásban vannak

Berlin, november 20. (Német TI) Illetékes német részről közlik: Itteni illetékes körökben este arra a kérdésre, hogy milyen új hírek vannak az északafrikai hadi eseményekről, a sajtó képviselői előtt a csütörtöki német hadiellenfésztővezető utalva, nagyon figyelemreméltónak mondták, hogy német rész-

ről 36 óra múlva már jelentették, hogy az ellenség támadását visszaverték, súlyos veszteségeket okozva nekik. Ha Churchill ezzel kapcsolatban azt hiszi, mondják berlini felelősök körében, hogy az alsóháznak arról kell beszélni, hogy az angoloknak Északafrikában öt hónapjuk volt a felkészülésre, ez ma is

Szilassy László és Vlezián István főispánok üdvözlése a MEP pártértekezletén

Budapest, november 20. A MEP vitéz Lukács Béla országos elnök elnöklésével esütörtökön a Ház ülése után akadémia utcai székházában pártértekezletet tartott, amelyen a párt tagjai igen nagyszámban vettek részt. Vitéz Lukács Béla országos elnök elnöki megnyitóján során igen meleg szavakkal üdvözlötte Reményi Schneller Lajos pénzügyminisztert abból az alkalomból, hogy a testvéri olasz nemzetnél tett látogatása után első ízben jelent meg a pártban.

Nem kell hangsúlyoznom, — mondotta a továbbiakban, — a bizteltet és ragaszkodást, amelyet a magyar nemzet minden egyes tagja az olasz nemzet iránt érez. Ma egy éve annak, — folytatta szavait, — hogy Magyarország csatlakozott a német-olasz-japán hármesegyezményhez és ezzel a szoros szövetségi viszony létrejött a tengelyhatalmak és Magyarország között. A nemzet minden tagja tudja, hogy sorsunk jobb fordulását a baráti hatalmaknak köszönhetjük. Ezért indítványozom, hogy a párt a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásunk évfordulóját alkalmából a német nemzeti szocialista és olasz fasiszta moz-

galmat a két párt vezetőjéhez intézendő távirat útján köszöntse.

Az értekezlet lelkes tapsal fogadta az országos elnök szavait és indítványát egyhangú határozattal elfogadta.

Ezután Reményi Schneller Lajos dr. pénzügyminiszter szólalt fel és rövid tájékoztatást adott a pártnak olaszországi útjáról.

Az értekezlet további során vitéz Lukács Béla országos elnök meleg szavakkal üdvözlötte Vlezián Istvánt Pestvármegye és Szilassy Lászlót Hajdúvármegye és Debrecen főispánjává történt kinevezésük alkalmából, majd bejelentette az értekezletnek Müller Antalnak a pártból öntént kilépését.

Végül Sigray István és Kossuth Pál időszerű kérdésekben kértek tájékoztatást a kormánytól. Felszólalásra Györffy Bengyel Sándor közellátási és Varga József kereskedelmi miniszter adott megvuttatást, amit a pártértekezlet tudomásul vett. Az értekezlet után pártvaesora volt, amelynek során Tóth József a párt nevében meleg szavakkal üdvözlötte az újonnan kinevezett főispánokat, Szilassy Lászlót és Vlezián Istvánt. Az üdvözlésre Szilassy László válaszolt. (MTI)

Lossonczy István a Nemzetvédelmi Kereszt kitüntette

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Úr öfelméltósága az alább felsoroltak részére a világháborút követő forradalmak és ellenforradalmak idején, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körüli életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedeteik elismeréseként a Nemzetvédelmi Keresztet adományozta vitéz nemzeti bádoki Soós Károly és vitéz Somkuthy József ny. a. vezérezredeseknek, Novakovich Béla ny. a. a. tábornagynak, Olgay Károly vezérezredesnek, Durkay Béla, nemzeti károlyi Károlyi Gyula, Kunz Gyula és Vámos Béla ny. a. vezérezredeseknek, Lovag romániai Czogler Gusztáv ny. a. esenőfő vezérezredesnek, dr. Jankó Béla ny. a. orvos-vezérezredesnek, nemzeti zombori Pachner Guidó ny. a. hadbiztos-vezérez-

redesnek, Bogáthy Albert ny. a. c. hadbiztos-vezérezredesnek, vitéz Dányi Mihály vk. ezredesnek, Beck Albert és Muzsik Zoltán ny. a. ezredeseknek, vitéz nemzeti Szakonyi Lajos és vitéz Valla Ferenc ny. a. c. ezredeseknek, dr. Levente Nándor hadbíró-ezredesnek, nemzeti szentkirályszabadai Karsa László ny. a. hadbíró-ezredesnek, vitéz Deák Ferenc vk. alezredesnek, Graf Frigyes, vitéz Somossy Imre, nemzeti Bábólay Béla és Soóváry Zénó alezredeseknek, nemzeti Fest Tivadar és Gálosy Gusztáv ny. a. alezredeseknek, Lossonczy István ny. a. őrnagynak, Pozder Gyula aligazgató-tanárnak, vitéz Zachary Árpád számvevőszéki aligazgató-nak, Vidats Dezso századosnak, dr. vitéz Fákla István mérnök-századosnak és Madarassy Tibor szkv. c. századosnak.

A debreceni református gimnázium lett az első a Táj- és Népkutató Intézet országos pályázatán

Egyéni Papp László a második — Rövid beszélgetés Vég József gimnáziumi tanárral

Új világ küszöbén állunk, új eszmék indulnak hódító útjukra szerzte a világba. S mintha ez az új eszméket vajdó század valami csodálatos hatalmas formálóderejű öserőre bukkanat volna, egyre jobban fordul az ősi tisztaságot, fizikai és szellemi felírassulást árasztó népréteg, a parasztság felé. A parasztságnak hatalmas nemzetformáló ereje az utolsó évtizedekben az európai nemzetek életében csaknem kivétel nélkül megmutatkozott. Ezt a nagy igazságot talán elsőnek ismerte fel az azóta tragikus körülmények között elhunyt gróf Teleki Pál miniszterelnök, aki annak idején megalkototta az Országos Táj- és Népkutató Intézetet.

Az új mozgalom az egész magyar-életemben is hálás talajra talált. Különösen erőteljes mozgatója a magyar diákok, mégközelebről a debreceni református főgimnázium növendékei, akik az elmúlt iskolai év végén az Országos Táj- és Népkutató pályázaton a most kihirdetett eredmény szerint első díjat nyertek.

Ez alkalmából alkalmunk volt beszélgetnünk a mozgalom jeles irányítójával, dr. Vég József református gimnáziumi tanárral, aki ismertette velünk az intézet kutatószaksztyájának működését.

— A gimnázium Táj és Népkutató Szaksztyája — kezdte ismertetését

Vég Sándor tanár. — 1939-ben alakult meg az intézet kiváló tanáráról, elnevezve „Csüry Bálint” szaksztyály néven, aki maga is kiváló gyűjtő volt. En mint tanítványa nagyon megszerettem őt és munkásságát s így neveztem el nevéről szaksztyályunkat. 1941 júniusában a Kollégiumban szaksztyályunk már önálló előadást és kiállítást is rendezett. Munkánk nagy pártfogásra talált az intézet igazgatója, dr. Kun Sándor előtt, aki maga is lelkes mozgatója és támogatója a nemes ügynek. A meghirdetett pályázatra összesen 25 munkát küldtünk fel s a többszáz pályázó közül második lett Papp László növendékünk, az általános pályázaton pedig a mi intézetünk lett az első. A pályázó növendékek névsora a következő: Oláh Károly, Oláh István, Nagy Miklós, Hadady Barna, Kiss Ferenc, Mikó Sándor, Kocsár László, Pólya Imre, Dohár István, Nagy Tibor, Varga Béla, Kovács Zoltán, Alföldy Lajos, Kósa Árpád, Puskás Béla, néhai Keresztessy Sándor, Bernád Ernő, Erdős László, Molnár Sándor, Balogh Elemér és Zsukal Zoltán.

A debreceni református gimnázium növendékei most ismét megmutatták azt az utat, amelyen a magyar diákságnak haladnia kell, boldogabb Magyarországra felé.

Az erdélyi nyereseménykötvény vásárlás

kezdő napja 24. NOVEMBER

Több, mint egymillió ember dolgozik Magyarországon az ipari termelés szolgálatában

Varga József iparügyi miniszter bejelentette a munkaközvetítés államosítását s a visszatért területeken az ipartestületi hálózat kiépítését

Részleteiben is letárgyalták az iparügyi minisztérium költségvetését

A képviselőház esütörtöki ülését pontosan tíz órakor nyitotta meg Szinyei Merse Jenő elnök. Az iparügyi tárgyaló költségvetését tárgyalta.

Sillz János előadó ismertetette a tárgyaló költségvetését. Rámutatott arra, hogy a magyar ipar tökéletességéhez és korszerűségéhez feltétlenül szükséges az új iparfejlesztési tervény, amelyet rövidesen beterjesztnek. A munkaközvetítés államosításának javaslata is nemsokára a Ház elé kerül. A munkakamara törvénytervezete szintén készen van.

A költségvetési vitában a vezérezredesek szóltak fel. Emután Hóman Bálint kultuszminiszter válaszolt Mester Miklósnak az erdélyi

papok, tanárok és tanítók helyzetéről a mult héten elhangzott interpellációjára. Az egész nemzet tudatában van annak a nemzetmentő és népmentő munkának, amelyet a magyar lelkesek, tanárok és tanítók Erdélyben 22 év alatt végeztek. Visszaautsítja az interpelláló képviselőnek azt a beállítást, hogy a kormány részéről ezen a léleves mulasztások történtek volna. Voltak sérelmek a lelkesek, tanárok és tanítók részéről, de ezeket mindenkor a legnagyobb készséggel orvosolták, míhlyt a kormány tudomására jutott.

Koltay József sürgette a munkakamara felállítását, továbbá a munkaközvetítés államosítását.

Varga József iparügyminiszter nagy beszéde

Dr. Varga József iparügyi miniszter világró beszédében rámutatott arra, hogy a mult évi költségvetés előterjesztése óta az ország ipari nyersanyagellátó nehézségei lényegesen fokozódtak, az ipari termelés mégis várakozáson felül kedvezően alakult. A statisztikai hivatal adatai szerint a magyar gyáripár termelési értéke 1940-ben 4,4 milliárd pengőt tett ki az előző 3,8 milliárd és az 1938. évi 3 milliárd pengővel szemben. A gyáripár idei termelése pedig meghaladja a mult év eredményét. Ebben a kedvező fejlődésben legnagyobb szerepe változatlanul a beruházási program végrehajtásának jutott.

Az ipari termelés menete a munkaközvetítésnek köszönhetően teljes megszűnést eredményezett. Ha valamely munkanélküliség mégis mutatkoznék, ezt könnyebben kezelhetjük le, mint a rézbi es-tendőkből, meri a mezőgazdasági munkapiacon egy év óta észrevehető munkanélküliség van. Az ideen júniusban 371 ezer volt a gyáripári munkáslétszám, míg januárban 358 ezer, egy évvel ezelőti prapupán 355 ezer. A kézműiparban foglalkoztatottakkal együtt a munkáslétszám az idei év májusában a trianoni országterületen 880 ezer, ami eszespon-tot jelent a magyar ipar történetében.

TÖBB MINT EGYMILLIO EMBER AZ IPARI TERMELES SZOLGÁLATÁBAN

Az idei év januárjában a visszatért felvidéki és kárpátaljai területen 48 ezer, áprilisban már 57 ezer ipari munkás dolgozott az erdélyi és délvideki munkásokkal, valamint az egyéb ipari alkalmazottakkal együtt. Tehát jóval több, mint egymillió főnyi a tábor, amelyet ipari termelésünk foglalkoztat. Ez a szám felülmúlja azt a várakozást, amelyet iparfejlesztésünk tekintetében még néhány évvel ezelőt is táplálhattunk.

A miniszter ezután részletesen foglalkozott a legfontosabb nyersanyagok ellátási helyzetével, majd az ipari energia kérdésekre tért át beszédében. A keleti és erdélyi országgrészek visszatérése után is a szem maradt legintótosabb energia hordozónk. Huzai szénbányáink 1940-ben 115 millió maza szentet termeltek. A termelés a szükségletet nem fedezte és ezért a szénbányáknak további beruházást kell tennünk.

Az idei évben hazai szénbányáink még tovább növelik a termelést. Az erdélyi területek fahősege örvendétesen nyílvánult meg az ország faszen ellátásában is.

A szem és fatermesztés fejlesztésével par-luzamosan halad a villamos energiatermelés kiépítése is. Asványolaj ellátásunk terén az utóbbi évek erőfeszítései megvuttatott eredményt adtak. Az állami bányászati kutatások az elmúlt évben elsősorban a hazatért erdélyi és keleti területeket tették vizsgálat tárgyává és a kutatások sikerrel jártak. Az állami eró-bányászat legsürgősebb feladata a leg-

utóbb megszerzett és nagyobbbrést elhasznált eró-bánya és kohóüzemek korszerűsítése.

A MÉRNÖK UTÁNPÓTLÁS ÉS A KIS-IPAROSSÁG ANYAGELLÁTÁSA

A miniszter ezután az ipari termelési politika egyik nagyfontosságú problémájával, a mérnök, illetve a mérnök-utánpótlás kérdésével foglalkozott. Az iparügyi minisztérium a jövő évi költségvetésben 60 ezer pengőt vett fel megye-temi ösztöndíjak létesítésére. A miniszter ezután a kisiparosságról beszélt, mely a mai körülmények között sajnos a legküzvellienebbül éri a háborús gazdaság minden nehézségét és hátrányát. A nyersanyaghiány, a kézműiparosok jelentős számának munkáját a legszűkebb keretek közé szorította, jól lehet, sok minden történt, elsősorban a kisiparosok aránylag kedvező anyagellátása érdekében. A számos szakmában méltán nagybíró öntudatos magyar kisiparos réteg fokozott gondoskodása tárgyá. A kisiparos hitelakció, amelynek különösen a mai időkben van nagyjelentősége, 1933-ban 120 ezer pengős állami hozzájárulással kezdődött és a közületi hozzájárulással ma már 3,2 millió pengős alapra emelkedett. Ma már 225 város, illetve község kapcsolódott be ebbe az akcióba. A visszaszolgált területeken fokozottabb mértékben kíván a magyar kézműiparosság segítségére sietni.

MAGYAR NYILTSÁGGAL...

— Magyar nyiltsággal, de magyar szellemmel is kell szólnom az egyes ipari ágazatok fiataljaihoz — folytatta a miniszter. — A kényszerű háborús munka, a nyersanyaghiány és módszerek megakadályozzák, hogy mindenki abban a szakmában boldoguljon, amelyet magának vall. Meg kell barátkozni a háború tartamára azzal, hogy egyes ipari áek-ban nem adhatunk kenyeret mindenki olyannak, aki abban az iparágban akarja megkeresni a megélhetéséhez való, amelyet tanult.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Ma: visszatért néhány napra, a dal királynőjének: **JEANETTE MAC DONALD**-nak és **NELSON EDDY**-nek gyönyörű muzsikájú világhíres filmje: **Rose Marie**

Előadások: d. u. 5. 7. 9-kor

Foglalkoztatni minden munkáskezel tudunk. Más munkára áttérni azonban csak azokban az iparágakban kell, amelyekben remélhetőleg csak átmenetileg nyersanyaghiánnyal küzdünk. Mindenki ott tartozik kötelességét teljesíteni, ahol a közérdek követeli.

A keleti és erdélyi országokhoz, ahol a román kormány a magyar kőiparos réteg erejének megtörése céljából felosztotta az ipartestületeket, az ipartestületi hálózatot sűrűsége alapján a délvideki visszacsatolt területeken az ipartestületek valószínűleg még az idén megkezdhetik működésüket. Az IKOSZ anyagi támogatását a megnagyobbodott feladatokra való tekintettel felemelte. Az elmúlt év folyamán 623 háziipari tanfolyamot rendeztetett 17 ezer résztvevővel. A külföldre exportált háziipari cikkek értéke az elmúlt évben közel hatmillió pengő volt. Hosszasan foglalkozott ezután a miniszter az ipari szociálpolitikával, hangsúlyozva, hogy az iparban foglalkoztatott munkások és alkalmazottak jórésztől való gondoskodást egyik legfontosabb feladatának tekinti. A legkisebb munkabérek és százalékos bérpótlék rendszere a gyakorlatban eddig bevált. Az ipari foglalkoztatottság általában jó, a munka nélküliség elenyésző.

A MUNKAÖRZVETÉS ÁLLAMOSÍTÁSA

A munkaközvetítés államosítására vonatkozó törvényjavaslatot a legközelebb a Ház elé terjeszt és az állami munkaközvetítő hivatal átszervezése folyamatban van. A jövő évi költségvetésben első fejeletként a jelenleg működő 8 hatósági munkaközvetítő államosítása lesz. Ezen kívül a fontosabb ipari központokban 6 új munkaközvetítő hivatalt épít ki úgy, hogy az Erdélyben és Bácskában már megszervezett állami munkaközvetítőkkel együtt húsz vidéki városban fog az állami munkaközvetítés működni. A munkaviszonyokra vonatkozó jogszabályok betartásának ellenőrzése céljából megkezdtek az országos munkaügyi felügyelőségnek, mint kizárólag munkaközvetítő foglalkozó szakhivatalnak a szervezését, még pedig szakmai alapon. A tanoncipolitiká fontosságára való tekintettel a felügyelőség keretében a fiatalok munkáját irányító intézkedésére külön előadót jelölt ki.

A tanonc nemcsak tanuló, hanem dolgozó munkás is. E kettős adottságából folyó helyzetét tisztázni kell. Új tanoncotthonok felállítására nemcsak Budapesten, hanem a nagyobb vidéki ipari centrumokban is sürgős szükség van. A munkaidő és munkabér kérdésének rendezése stb. magasabb fokra fejlődtek és nincs olyan bitor ember, aki azt visszafelé szándékoznék. A háború azonban több vonatkozásban „állj-t” parancsol és különösen a szociális intézkedések továbbfejlesztése terén nem vagyunk olyan ittemben előrehaladva, amilyenben szeretnénk. A munkásságnak, amely a háborús felkészültségével a nemzetnek oly szolgálatot tett, amelyet csak a legnagyobb elismerés szavaival lehet illetni, be kell látnia, hogy a háborúban anyagi áldozatot mindenkinek kell hozni és ez az alól aránylag kismértékben a munkásság sem lehet kivétel. A miniszter ezután bejelentette, hogy a kartell törvény végrehajtása során fokozatosan előmozdította a kartellek működését és ügyelt arra, hogy a kartellizált áruk a keresztény kereskedelem útján jussanak forgalomba.

ELISMERÉS A MAGYAR MÉRNÖKNEK ÉS MUNKÁSNAK

Örömmel kell megállapítanunk — fejezte be beszédét a miniszter, hogy iparunk fejlődött és erősödött. Az eredmény elérésében közreműködött valamennyi mérnöknek, munkásnak, alkalmazottnak, kőiparosnak, vállalkozónak és a gazdaságpolitikai szervezés tényezőinek az egész nemzet nagy hálával tartozik ünneláldozó munkájukért. Legfőképpen azonban a magyar mérnöknek és magyar munkásnak, akiknek az eredmény elérésében orozslánrszük van. Abban a biztoss tudatban, hogy rájuk a nemzet a jövőben is mindenkor számíthat, nyugodt szívvel tekintek a jövőben. A magyar iparunk sem jelenét, sem jövőjét nem félttem. Iparunk tovább fog erősödni, mert ez az erősödés nemcsak a mi érdekünk, hanem az új Európa gazdasági rendé is.

Az iparügyi miniszternek egy és háromnegyed órára tartó beszédét nagy lelkeséggel fogadták. Utána szavazásra került a sor. A Ház az iparügyi tere és a hozzá tartozó állami üzemek költségvetését általánosságban és részleteiben meg szavazta. A legközelebbi ülést holnap délelőtt tíz órakor tartják. Sorra kerül a külügyi tere költségvetésének tárgyalása.

A Kormányzó könnyebben

ismét megbetegedett

Budapest, november 20. Hivatalosan a következő orvosi jelentést tesztik köze: A Kormányzó úr Öfömlétsége influenzája recidivált. A ma esti hőmérséklete 38.6. Komplikáció

nines, pár napig az ágyat kell őrizni. Budapest, 1941. november 20. Este 7 óra. Szőlősy egészségügyi főtanácsos, közközházi főorvos.

Utazás közben a vonaton borotvával átvágta nyakát egy józsa napszámos

A véres borotvát az öngyilkosjelölt kidobta a vonat ablakán

Borzalmas öngyilkossági kísérlet történt csütörtökön este kevéssel fél 8 óra előtt a Debrecen és Tiszalök között közlekedő 5628-as számú személyvonat egyik harmadik osztályú kocsijának fülkéjében. A vonat már Debrecen-Vásártér állomás felé közeledett, amikor egy szegényes külsejű ember benyúlt kabátja belső zsebébe s onnan elővett egy élesre-fent borotvát és azzal átvágta nyakát. A szegényes külsejű ember cselekményét oly gyorsan haltotta végre, hogy a vele egy fülkében utazó utasok már csak arra lettek figyelmesek, hogy a szerencsétlen ember nyakából hatalmas patakban folyik a vér. Az egyik utas hirtelen elő-rántotta zsebkendőjét és azzal megkezdte a vérzést elállítani. Közben a vonat megérkezett a Kiszállomásra. Az öngyilkossági kísérletről telefonon azonnal értesítették a mentőállomást. A mentők pillanatok alatt a helyszínre érkeztek és a mentő orvos elsősegélyben részesítette a szerencsétlen embert, majd kiszállították a sebészeti klinikára, ahol felvették ápolás végett.

Az állomáson rendőr is tartózkodott, aki az adatokat felvette. Az öngyilkosjelölt Szabó János 43 éves józsa napszámosmal azonos, aki az

esti vonattal akart hazautazni. Edig még nem lehetett megállapítani, hogy miért akart megválni az élet-től. A vasuti kocsi utasok közül az egyik megkérdezte:

— Mivel vágta át a nyakát hátyam?

Szabó János erre megint elő-rántotta a már véres borotvát és meg-mutatta mondván:

— Ezzel ni!

Utána kinyitotta a vonat ablakát és kidobta, majd visszarokkadt az ülésre és az ülés szélét göresösen szorongatta, mikor a mentők meg-érkeztek. A fülkében olyan nagy volt a vértócsa, hogy az utasokat át-szállították egy másik fülkébe és a vonatot így csak 10 perces késéssel folytathatta útját.

Szabó János értesülésünk szerint csütörtökön harmadszor kísérlete meg az öngyilkosságot. A szerencsétlen ember már régen áll orvosi kezelés alatt és úgy látszik gyógyv-batában betegsége miatt keseredett el annyira, hogy csütörtökön ismét öngyilkosságot kísérelt meg. Szabó János állapota igen súlyos, de nem életveszélyes. Az öngyilkossággal kapcsolatban a rendőrség megindította a nyomozást.

TEÁVAL és TÁNCAL

egybekötött hangverseny november 27-én

az ARANY BIKÁBAN

Jegyelővétel MAGYARI GYULANAL a Gambrinusban.

Leikes ünneplés közben adták át a Kormányzó Ur arany érdemkeresztjét id. Varjassy Imrének és Zelinger Edének

Debrecen iparostársadalma meleg szeretettel vett részt azon a szép ünnepségen, melyen Debrecen két kiváló, érdemekben megőszült iparosát ünnepelték a Kormányzó Ur arany érdemkeresztjének átadása alkalmával.

Az ünnepség az Ipartestület dísztermében folyt le, melyen megjelent a polgármester képviseletében dr. Orosz Árpád tb. tanácsnok, dr. Radó Rezső miniszteri biztos, kamarai főtitkár, Pleskó András kamarai titkár, Serly Gusztáv kamarai pénztáros, kormányfőtanácsos, dr. Koller József iparhatósági biztos, városi aljegyző és debreceni iparostársadalma. Az ünnepséget az iparosdialárda a Szózat elnevelésével nyitotta meg, majd Galamb Ferenc ipartestületi elnök mondott megnyitói beszédét:

— Az elmúlt évben ünnepelte az Ipartestület fennállásának 40-ik évfordulóját — kezdte beszédét az elnök. — Negyven éves működésnkre most tudjuk igazán feltenni a koronát, akkor, mikor két iparos-társunk a legmagasabb kitüntetésben részesült. Ez a kitüntetés nem csak a kitüntettek megbecsülése, hanem egyúttal a debreceni iparosság is. Ennél szebbet magyar ember nem is kaphat, nem is akarhat és nem is kívánhat. Isten áldását kérem az ünnepeltre, s ennek jegyében nyitom meg mai ülésünket.

Ezután az elnök indítványozta, hogy az Ipartestület a kitüntetésért a Kormányzó Úrnak táviratilag mondjon köszönetet. Indítványát egyhangú lelkesedéssel elfogadták.

Az elnök szavai után a polgármester képviseletében megjelent dr. Orosz Árpád tb. tanácsnok mondott üdvözlő beszédét:

— Nagyon örülök annak, — kezdte be-

szédét Orosz Árpád, — hogy nekem jutott az a megtisztelő megbízás, hogy a kitüntetéseket átadjam annak a két embernek, akikről én mint régi ismerősök, elmondhatom: a legmértőbbak kapták. Valamennyien tudjuk, hogy Zelinger Ede és id. Varjassy Imre őnzellen munkássága fogalom volt és örökké fündklő mintaképe lesz a mai és a következő generációk előtt. A munka legfelsőbb elismerését még a mai nehéz időkben is elnyeri. Kérem a Mindenhatót, hogy a további munkához erőt adjon, hogy az úton, melyen idáig jutottak, töretlenül továbbhaladhasanak.

Ezután feltűzte az ünnepelet mellé az arany érdemkeresztet a megjelentek lelkes éljenze között.

— Debrecen iparostársadalma még sokáig akar önökre számítani — fejezte be ezután beszédét. — Munkájukra az Isten áldását kérem.

Dr. Orosz Árpád üdvözlése után, melyre a megjelentek meleg együttérzésüknek adtak kifejezést, dr. Radó Rezső miniszteri biztos köszöntötte szeretettel az ünnepeletet. Kifejezte meggyőződését, hogy a kitüntetés, mely legfelsőbb helyről jött elismerés, túlnő Debrecen határain és örök fényt vet azokra, akik kapták.

A Ti példátok — fordult a kitüntetettekhez — a következő iparosnemzedék számára örök mintakép lesz, az ifjú lelkesedés mintaképe. Örök ifjak vagytok és maradtok is lelkiileg, akik töretlen ifjú lelkesedéssel dolgoztatok és fogtok dolgozni. Köszönetek benneteket szívem teljes melegével.

A kitüntetettek ezután Krisch Károly, az Iparoskör elnöke üdvözlölte.

— Akik ezen a pályán vannak, azoknak meg kell tanulni dolgozni és tünni. —

mondotta. — A kitüntetettek soha nem akartak mást, csak dolgozni. Elismerésük nem számítottak és ezt nem is várták. Hogy megkapták, az annál nagyobb öröm a számunkra is. Kérem, hogy az Isten segítse tovább is ezen az úton őket, egy boldog, nagy Magyarország visszaállítására érdekében.

A további üdvözlő beszédek során dr. Szillvássy Zoltán mint a Baross Szövetség megbízottja mondott üdvözlőt a Baross Szövetség nevében, majd a MÁV műhelytisztviselői nevében Enyedi Mihály MÁV műhelyfővezető üdvözlötte a kitüntetetteket. A meglehangú szeretetteljes üdvözlésekre Varjassy Imre válaszolt Zelinger Ede nevében is.

— Nem először állok ezen a helyen. Már nagyon sok időm és alkalmam volt ezelőtt is, hogy elgondolásaimat kifejezésre juttassam: mindig a közért és az emberbaráti szeretetért küzdöttem. Nem tettem egyebet, mint ami kötelességem volt. Hogy a sok közül mégis kiemeltek és hogy most ünnepelek, ezt túlzottnak tartom. Ez az ünneplés azonban erőt és kitartást ad a további munkára. Az iparos, aki a mesterségét szereti, úgy megy a munkájára, mint a jó pap a szószékre, örömmel és kedvvel. Amit tettem, nem kitüntetésért tettem, ezért nagyon hálás vagyok.

Varjassy Imre ezután szeretettel köszöntö meg az őket üdvözlő szónokok jókívánságait, majd beszéde után Galamb Ferenc elnök indítványozta, hogy a kitüntetettek arcképeit az Ipartestület festesse meg és a díszterembe helyezze el. Az indítványt általánosan helyesléssel elfogadták. Ezután a díszülés a Hímnusz elnevelésével véget ért.

SAS ISTVÁN ÉRTEKES ELŐADÁSA A GÖNCZY EGYESÜLETBEN

A Gönczy Egyesületben értékes pedagógiai tárgyú előadást tartott Sas István körzeti iskolafelügyelő „A számolás-mérés tanítása” címen. Előadása a bemutatott tanítások kikristályosodása volt. Pedagógus hallgatóit nagyszerű gyakorlati példákkal vitte keresztül a VIII. osztályú népiskola számolás-mérés anyagán.

Ügyes módszerrel, jó tanítói fogásokkal a gyermek számára nehezen megoldhatóknak látszó feladatok megértését és megoldását is könnyűvé teszi. Tanításának példáival igazolta azt a tételt, hogy a számolás-mérés órán egy példa se legyen olyan, mely a gyakorlati életben nem fordul elő.

Előadás értékes tanulságokkal szolgált jelenlevők számára.

Hétfőn, november 24-én a Gönczy szobában délután 5 órakor Fekete József róm. kat. tanító tart nagygyűlésű pedagógiai előadást, melyre minden érdeklődő szívesen lát az elnökség.

Tanoncszabadtás az Ipartestületben

Csütörtökön délután az Ipartestületben az előjárásági ülés keretében 38 debreceni iparostanoncot szabadtoltak. A felszabadítottakat Szendrey Sándor elnök üdvözlötte és hozzájuk buzdító beszédet intézett. A felszabadítottak névsora a következő:

Dicsérfő oklevelet kapott: Klesz Ferenc férfiszabóság, Segédlevelet nyertek: Vince Ferenc géplakatos, Gülek Zoltán aranyműves, Tarjáni Ferenc asztalos, Fülöp László mézszáros hentes, Köh Sándor felhőneműkészítő, Farkas Mihály lakatos, Péntek Gábor vendéglős, Pétruska Magdolna nőiszabó, Herdicska Mária fényképező, Nádas Sándor asztalos, Pásztor Gyula kőfaragó, Borsos Béla félszabó, Harangi István timár, Flakóvs Béla cipész, Varga Margit nőiszabó, Ferenczi József kádár, Galgóczi Gábor cipész, Szanyi Róza nőiszabó, Lőrincz Sándor timár, Beke Irén fodrász, Takács József szobafestő, Kerekes Margit nőiszabó, Takács Pál villanyszerelő, Engel Katalin nőidvátalakpékesztő, Petrovai József hentes és mézszáros, Szentesi István lakatos, Berkovits Olga fénykészítő, Komlósi Zoltán géplakatos, Steinmetz Viola nőiszabó, Reich Ibolya nőiszabó, Nagy József lakatos, Balogh Imre szobafestő, Lesz György férfiszabó, Fried Judit felhőneműkészítő, Stauber Sándor asztalos, Bácsi János kövező, Szilágyi László szűfő.

Három gyermek borzalmas füsthalál áldozata lett Böszörményben

Megdöbbenő gyermektragédia történt az elmúlt nap Hajdúböszörményben. Tóth Mátyasúé Szepesi Mária földmives felesége szerdán délelőtti piaci bevásárlások végett elment hazulról és otthon hagyta a négy éves kis Mátyást, a két éves Juliskát és a két hónapos Katalint. Másnap is megtörtént, hogy sürgős ügyben magára hagyta a gyermekeket, de addig soha semmiféle baj nem származott az ilyen távolléteiből. Annál megdöbbentőbb azonban a mostani tragikus eset, amelynek mind a három gyermek áldozata lett. Tóth Mátyasúé alig egy óra hosszát volt távol, s úgy 11 óra tájban ért haza a bevásárolt holmival és ekkor akart hozzáfogni az ebéd készítéséhez. Amikor a Dorogi-út sarkához ért, ahonnan már meglátta a házukat, megdöbbenéssel vette észre, hogy a lakásból füst gomolyog kifelé. Kétségbeesetten rohant haza és szinte önkívületben volt, amikor feltépte az ajtót és bein az álláhatatlan füstben keresni kezdte gyermekeit. A szobában nem égett még semmi, de fojtó füst töltötte meg az egész helyiséget, ami a nyitva hagyott kályha ajtón keresztül áradt a

szobába. Tóthné előbb az egyik, majd a másik gyermekét találta meg a szoba padlóján aléltan, a kis két hónapos csecsemő pedig ott feküdt azon a helyen, ahol hagyta eltávozásakor. A kétségbeesett anya éleszgetni kezdte a gyermekeit, azonban mikor látta, hogy minden fáradozása hiába való, orvosért rohant. A három gyermeket azonban már az orvosi segítség sem tudta megmenteni, mert a borzalmas füstben mind a három megfulladt. A hármias gyermektragédia híre városszerte nagy részvétet és megdöbbenést keltett, annál is inkább, mert úgy a Tóth házaspárt, mint a gyermekeket sokan ismerték és szerették. A rendőrség természetesen nyomban megindította a vizsgálatot a három gyermek füsthalála ügyében, s erről csütörtökön reggel jelentést is tett a debreceni királyi ügyészségen. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró a jelentés beérkezése után elrendelte a három csecsemő holttestének felboncolását, egyben a felelősség kérdésének tisztázása végett a szigorú vizsgálatot.

Kardoss Tamás tanárt december 2-án kormányzógyűlés doktrora avatja az egyetem

A Kormányzót fajt Fay István államtitkár képviseli

A debreceni Tisza István tudományegyetem bölcsészeti kara még az elmúlt tanév folyamán felterjesztésben jelentette a kultuszminisztériumnak, hogy Kardoss Tamás okleveles tanár sikeres bölcsészdoktori szigorlatot tett, s ezért a kabinetirodától engedélyt kért a fiatal tanárnak sub auspiciis Gubernatoris doktrora avatására. A legfelsőbb jóváhagyás az elmúlt

napokban érkezett meg az egyetemhez s a Tisza István tudományegyetem tanácsa már hír szerint ki is írta a kormányzógyűlési doktoravató időpontját december másodikán délelőtti 11 órára. Ezen a tényleges ünnepi akción fajt Fay István kultuszállamtitkár, titkos tanácsos képviseli a Kormányzó Urat és ő adja át a legnagyobb kitüntetést a fiatal doktrornak.

Hogyan született meg az első magyar kém-film?

„Három embert láttam felakasztva, s na gyon megdöbbenett” — mesélte Bolgár Géza, a magyar kémfilmek írója és rendezője, aki eljött Debrecenbe, filmje promóerjére

Pár hónappal ezelőtt élénk érdeklődést váltott ki Debrecenben az első magyar kémfilm: „Az ismeretlen ellenfél”. A magyar filmgyártás ezzel a filmmel új sorozatot nyitott meg, amelyek merőben mások, mind témájukkal, mind rendezésükkel fogva. A közönség várta, hogy az első kém-film több is követi. S ebben a reményében nem is csalatkozott, mert csütörtökön este bemutatták Debrecenben. Budapestet is megelőzve a második magyar kémfilmet: „Akit elkap az ár” címmel. A csütörtöki bemutatót kedvezően fogadta a debreceni közönség, s a bemutatóknak külön érdekességet tulajdonított az a tény, hogy a nézőközönség között „rangrejtve”, titkon ott állt a film szerzője és rendezője: inámi és budai Bolgár Géza.

— Hogyan határozta el magát kémfilmes írására és rendezésére? — kérdeztük. — Részletet vettem egyszer egy akasztáson. Három embert akasztottak fel kémdésért. Az aktus nagyon megrendített. Amint kifelé jöttem az akasztásról, gondolkodni kezdtem: Elég-e az, ha kiakasztjuk: „Övakodj a kémektől”, vagy a „Fecsegés hazaárulás”? Első elgondolásom az volt, hogy 5-6 darab rövid, kötelező filmet csináljak, amelyet minden mozi lejátszott volna. A bekért szűrés azonban nem felelt meg a célnak. A vége az lett volna, hogy két ilyen kötelező film után a publikum mozi előtt megnézte volna az óráját: „Híradók, kötelező film tart félórát, tehát elég kezdés után egy félórával moziba menni”. Erre határoztam el, hogy megírom az első magyar kémfilmet. Utána rögtön az „Akit elkap az ár” című kémfilm forgatásához kezdtem. A háború kitérése után pedig a „Szabotázst” kezdtem forgatni.

— Örömmel jöttem Debrecenbe a film promóerjére, — mondotta bevezetékppen. — A film egyébként kilenc hét óta fut Rómában és 11 más külföldi országban is nagy sikerrel pergetik. Személyesen győződtem meg Rómában, ahol pedig a külföldi filmek iránt különös averzió van, hogy ez a felfogás most megdőlt, aminek elég bizonyítéka a kilenc hét. Ilyen előzmények után határoztam el magamat arra, hogy Debrecenbe jöjjenek a bemutatóra és betűjjenek a nézőtérre. — Ez a második kém-filmem egyébként. A harmadikat viszont most fejeztem be. Ez utóbbinak „Szabotázst” a címe. Következő filmem „Meddig” című lesz. Ennek szűrését a Metró vásárolta meg. Társsadalmi dráma. Utána a negyedik kémfilmet fogom csinálni, amelynek „Kémmediasok” lesz a címe.

— Miért éppen vidéken mutatják be először a filmet? — Jóllehet Budapestben már négy mozi kötötte le azt, úgy gondoltam, hogy ha a filmet vidéken mutatjuk be, az már olyan renoméval érkezik fel Budapestre, ami úgynevezett megfizethetetlen renomé. A budapesti bemutatók januárban lesznek, addig a nagyobb vidéki városokban fog futni. Elmondotta a továbbiakban, hogy nehéz munkájában nagy segítségére van titkárnője, a pájos és kedves Mulsz Klári, aki a produkcióban a pénztől kezdve a színeszszerzésig eljár. Így leveszi vállairól a terhet s ezzel magyarázható meg, hogy a reggel 5-től este tízig tartó lázas munka közben újabb témákat is írhat. Az „Akit elkap az ár” 169 ezer pengőbe került, ebben az összegben azonban nincsen benne

sem az írói, sem a procuderer honorárium. Abban az időben a legdrágább magyar film volt. S hogy mégis ilyen „kevesbe” került, annak egyik magyarázata, hogy a többi között a film egy-egy érdekes jelenetét a Danuvia gyárban forgatták, ahol Seibert Sándor igazgató a legmesszebbmenőkig támogatta munkájukat. A németek véleménye szerint ezek a díszletek külön százezer pengőbe kerültek volna. Végül megkérdeztük még, miért ír és rendez a név alatt? — Azért választottam a Csörögli nevet, mert Csöröglihez kedves emlékek fűznek.

Itt volt birtokom. Igaz a rossz nyelvek azt beszélék, hogy féltém: megvernek filmjeim miatt, — fejezte be érdekes intervjút Bolgár Géza. (Kagyó.)

Tüdőgyulladás okozta a téglavetői napszamos halálát

A Derecskén elszenvedett ütés csak sietette a halált

Több ízben is megemlékeztünk Tóth Elek téglavetői 75 éves napszamosnak vasárnap történt váratlan haláláról. A hozzátartozók a halállal kapcsolatban közelebbi felvilágosítást nem tudtak adni a nyomozó hatóságoknak, s így csak annyit lehetett megállapítani, hogy egy héttel a halála előtt Derecskén járt Tóth Elek, ahol ismeretlen ember megverte, s így testén a tisztiorvosi vizsgálat szerint külső sérelmi nyomokat is lehetett találni. A nyomozó hatóságok így joggal feltételezték, hogy a Derecskén elszenvedett ütlegelés befolyással volt az idős napszamos váratlan halálára. Ezért az ügyészség indítványára Zsögöd Jenő vizsgálóbíró el is rendelte a holttest felboncolását, amelyre szer-

dán délután került sor. A törvényszéki boncolás alapján aztán megállapítást nyert, hogy Tóth Elek váratlan halálát tüdőgyulladás okozta. Azt is megállapította azonban a vizsgálat, hogy az ütlegelés mégis csak befolyásolta a hirtelen halált, amennyiben azt jelentősen sietette. Tény az, hogy az idős ember a derecskei bántalmazás nélkül is elhalt volna. Időközben a csendőrség eredményes nyomozással tisztázta a derecskei eset részleteit is, s megállapította, hogy Csösz Abris nevű derecskei földmives verte meg ismeretlen okból bottal a 75 éves Tóth Elekot, aki ezután még gyalogszettel hazajött. Ebben az ügyben további folyik a vizsgálat és az eljárás.

Felhívás a Zenekedvelők Köre bérő-tagjainhoz

A Kör vezetőségének hosszas utánajárással sikerült biztosítani a berlini Operaház 11 tagú balettagyüttesének városunkban december 1-én való vendéglátését, kibérelve erre az estre a Csokonai Színházat. Mivel bérletben a Kör vezetősége a tagok számára kizárólag hangversenyeket rendez, ezt a balett-estet bérleten kívül adja, de azoknak a tagoknak, akik a balett-est iránt érdeklődnek, a mérsékelt emelt helyarákból mintegy 80 százalékos kedvezményt jelentő bérleti áron

adja a jegyeket. A hihetetlen nagy érdeklődésre való tekintettel kéri a Kör t. bérő-tagjait, hogy a lehető legsürgősebben szíveskedjenek helyeiket a Harmathy-könyvkereskedésben biztosítani, legkésőbb november 26-án déli 12 óráig, mert addig is csak a jelentkezés sorrendjében tud a tagok számára helyet fenntartani. A III. bérleti est december 9-én lesz: a világhírű drezdai Kreuz-kórus hangversenye.

Hatévi fegyházat kapott a cirkópusztai gyujtogató Balogh József,

akit a statáriális törvényszék a rendes bíróság hatáskörébe utalt

Bizonyára emlékezetes még olvasóink előtt, hogy szeptember első hetében a debreceni rögtönítélő bíróság előtt gyujtogatás vádjával terhelten állott Balogh József cirkópusztai képtaláni uradalm cseléd, aki a vádirat szerint bosszúból gyujtotta fel az uradalmi istállót, amelyben odaégett negyven csikó és több mint huszonöt szarvasmarha is. Mivel pedig a gyujtogatás büntette a rögtönítélő bíróság hatáskörébe utalt, ezért elfogatása után harmadnap már a statáriális bíróság előtt állott Balogh József, aki azonban a fő tárgyaláson mindvégig konokul tagadt, noha előzetes vizsgálóbírói és csendőri kihallgatások alkalmával beismerő vallomást tett. A statáriális bíróság az egész napos tárgyalás során több tanút is kihallgatóit, köztük a vádlott feleségét és anyját is, valamint a cselédség több tagját, akik nagyrészt terhelő vallomást tettek Baloghra.

elkövetésének idejében sem, azonban a testvérét ért baj, aztán az édesanyjának nagy szomorúsága mindenesetre hatással lehetett a jelkületére és így akaratelhatározásában korlátozva volt. Ennek az orvosszakértői véleménynek az alapján utalta aztán a rendes bíróság elé a statáriális törvényszék Balogh József ügyét. Csütörtökön délelőtti tárgyalta újból az egész gyujtogatás bűnügyet a büntetőtörvényszék Fővenyessytanácsa. Kihallgatta a vádlottat, a tanukat, köztük a vádlott feleségét is, aki annak ellenére, hogy a statáriális tárgyalás során vallomást tett, mégpedig némely vonatkozásban igen súlyosan terhelő az urára, most megtagadta a vallomástételt. Ugyancsak meghallgatta a törvényszék a szakértői véleményeket is, majd ezeknek alapján hozta meg a törvényszék az ítéletet. Balogh Józsefet bűnösnek mondta ki gyujtogatás és hamis tanúzásra való rábírás büntetésében és ezért hatévi fegyházbüntetésre ítélte. Az ítélet indokolásában kimondotta a törvényszék, hogy Balogh indokolatlanul vont vissza és másította meg előbbi beismerő vallomását. Az ítélet meghozatalánál egyébként a vádlott javára enyhítő körülménynek bírálta el a törvényszék Balogh büntetlen előéletét és korlátolt beszámíthatóságát. A vádhatóság képviselője tudomásul vette a törvényszék ítéletét, az elítélt és védője azonban fellebbezést jelentett be a bűnösség megállapítása miatt.

Kihallgatta a rögtönítélő bíróság a szakértő tanukat is, köztük viléz dr. Roncsik Jenő tűzoltóparancsnokot is, aki szakvéleményében határozottan leszögezte, hogy Balogh vallomásával ellentétben a tűzet semmiképpen sem okozhatta az a biztosító lámpa, ami az istállóban fel volt akasztva, azt valami más, valószínűség szerint a vádlott okozhatta. Törvényszéki orvosszakértőket is hallgatott ki a rögtönítélő bíróság annak megállapítására, hogy Balogh József szellemileg beszámítható-e. Dr. Sántha Kálmán törvényszéki szakértői véleményében aztán megállapította, hogy Balogh nem elnebeteg, s nem volt az a cselekmény

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kossuth”, Lux Arnold, Piac-u. 26. — „Magyar Korona”, Káposztácssy Géza, Kálvin-tér 15. — „Arany János”, Borzók György, Csapó-u. 66. — „Hungária”, Sz. Szabó Jenő, Vargakert, Szoboszlai-u. 4. f.

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bikaszálló félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvészesnek minden kedden és csütörtökön délelőtt 10—12 óráig.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hó első vasárnap délelőtt 11—12 óráig.

PARTNAP minden hétfőn délután 5—8 óráig.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bikaszálló félemeleten nyitva minden nap délelőtt 9—11 óráig és délután 3—9 óráig.

A HAJDU VÁRMEGYEI MAGYAR ÉLET PÁRT vármegyei központjában, a debreceni Főispáni Hivatalban minden hétfő délelőtt 8 óráig és pénteken délelőtt 8 óráig 11 óráig panasznap fog tartani, mely alkalommal pártunk tagjai panaszokat és kéréseket előadhathatják.

Emlékezzünk

NOVEMBER 21.

1914. Méral János a volt nagyváradi 4. honvéd gyalogezred lövészestere a hadiárat megindulása óta megszakítás nélkül az ezred minden nagyobb ütközetében kitüntette magát. A beszélt ütközetben főhadnagya megsebesülése után századának parancsnokságát átvéve, a századot a bekerítés veszélyétől ügyes vezetéssel megmentette, majd később a kispolányi ütközetben egy magaslat elleni támadás alkalmával a tiszték eleste, illetve megsebesülése után kb 400 fnyi legénység fölött a parancsnokságot átvéve, reggeltől estig a legerősebb ellenséges éjszakai visszavonulási parancs érkezélig kitartott.

A jasonkai ütközetnél, minden ezredet óriási tülerők körülzárták s már az ezrednek legnagyobb részét az ellenség elfogta, merészen többedmagával az orosz gyűrűből kiltört.

Méral János lövészestermester kimagaslóan hős magatartásáért az arany vilézségi érdemet kapta.

— **Beregfy Károly altábornagy, hadtestparancsnok** csütörtökön tisztelegő látogatást tett dr. Kölesy Sándor Polgármesternél, Rásó István alispánnál, és Zöld József h. polgármestennél.

— **Üdvözlő táviratok és levelek** Szilassy László főispánhoz. Csütörtökön újabb tömeges köszöntő és üdvözlő távirat és levél érkezett a debreceni főispáni hivatalhoz Szilassy László főispán címére. Megleghangú levelet küldött a többi között dr. Blaskovics István Baranya vármegye főispánja, dr. Darányi Béla a Futura vezérigazgatója, Berencs Géza országgyűlési képviselő, Kerecsi Jenő szolnoki ügyvédi Kamara elnöke, dr. László Dező Csik vármegye főispánja, Beliczay Miklós Békés vármegye főispánja, dr. Wettstein András a budapesti Hangya ügyvezető igazgatója. Táviratban fejezték ki jókívánásaikat Erdőhegyi Lajos (Budapest), Satori Tóth Imre (Budapest), Kölesy Ferenc szatmári főispán.

— **Dr. Kállay Kálmán egyetemi rektor** lesz a városi főispáni beiktató közgyűlés szónoka. Mint ismeretes, Szilassy László főispánt hétfőn délelőtt 11 órakor iktatták be Debrecen város főispáni székébe. A törvényhatósági bizottság szónokául dr. Kállay Kálmán ezidei rector magnificusú kérték fel.

— **A debreceni fényképészszakosztály** színes vetített képes előadást tart november 23-án, vasárnap délután 6 órakor az Ipartestület dísztermében. Érdekes előadást tart Berzéki Katalin remek, saját felvételeivel, valamint Morvay Ferenc volt gimnáziumi tanár. Közreműködik az Ipartestület is. Belépődíj nincs.

Termékeny takarékoság, áldásthöz költekezés

Háborús időben, amikor az anyagok beszerzése, a polgári szükségletre való cikkek gyártása megnehezül s amit termelnek, abból elsősorban a hadsereg igényeit kell kielégíteni, nagy erény a takarékoság. Erény, mert ha a pénzünkért nyakra-főre vásárolunk, rendszerint még azon a mértéken is túl, ahogy rendszer időkben vásárolni szoktunk, a szűkebb készlet gyorsabban kifogy és míg a gazdagabbak dús készlethez jutnak, a szegényebbeknek lerongyolódik a ruhájuk és felkopik az álluk. Az okatlan áruhalmozás felveri a megfogyatkozott készletek árát és bizony ember legyen, aki ekkor a szükségleti cikkeket meg tudja fizetni. Láttuk azt a mult háborúban és főként az utána következő években.

A takarékoság jelszava ellen rendszerint azt az érvet szokták felhozni, hogy aki rául a pénzére, az a piactól vonja el, ettől, hogy pengőlől munka fakadjon, hogy belőle mesteremberek, kereskedők, gazdák és azok alkalmazottjai éljenek

meg. Ebben az ellenérven van némi igazság: ami pénzt az ember kiad, azt más kapja. Meg kell találni tehát azt a módot, hogy az ember úgy adja ki a pénzét, hogy ez ne legyen közérdekséért, okatlan költekezés, de belőle hasznos, bőséges munkaalkalom teremjen.

Nos, ilyen módot nyújt az erdélyi nyeménykölés. Aki kötvényt vásárol, egy rész teljes összegében visszakapja pénzt kamatot is kap rá, sőt ha szerencsés, nagy összeget, esetleg százezeret is nyerhet, másrészt olyan széleskörű munkaalkalomhoz jut hozzá az emberek tízezeit, amelyeknek célja Magyarország egyik leghevesebb részének, Erdélynek felvirágoztatása. A költekezésnek, vagy talán inkább takarékoságnak ezen a módján mindenki keres: aki kötvényt vásárol aki a százezeres munkaalkalom révén keresethez jut és végül Erdély, amelynek gazdasági vérkeringése az egész nagy akció nyomán elevenen felpezsdül.

Előljárási ülés az Ipartestületben

Debrecen és Vidéke Ipartestület előljárási ülése november 20-án, csütörtökön este 6 órai kezdettel az Ipartestület tanácstermében rendezes havi ülést tartott.

Az ülés Szendrői Sándor elnöklése mellett a Nemzeti Hírszöveg szavaival nyílt meg, majd a multhavi ülés jegyzőkönyvének ismertetésére került sor. A pénztári jelentés beszámoló a pénztár mulhavi forgalmáról, ami az előbbiekhöz viszonyítva általános javulást mutat. A pénztárhoz a mult hónapban összesen 10.344 pengő folyt be. A pénztárvizsgáló bizottság az elmúlt hónapban pénztárvizsgálatot tartott s mindent a legteljesebb rendben találta. A jelentés ismertetése továbbá az évi zárszámadást, amelyben az az évre előirányzott összeg 59.782 volt. Ebből 10 hónap alatt befolyt 55.208 pengő, a kiadás oldalán pedig 59.757 pengő volt előírva és 10 hónap alatt 46.800 pengő utaltak ki. A 28.000 pengő tagdíjeloirányzattól befolyt 32.000 pengő.

A karácsonyi segélyakció ügyében az ülés úgy határozott, hogy az idén a segélyeket középszében fogják kiutalni és elsősorban a hadbavonultak családtagjait fogják különösképpen segíteni.

Utána a Szamosújvár és Vidéke Ipartestület előterjesztését ismertetette az elnök, amely szerint javasolják az elaggott iparosok menedékháza létesítésére moziongedély kérését. A testület egyhangú helyesléssel fogadta el a javaslatot.

A debreceni sültöszakosztály bejelentette, hogy az elaggott sütőiparosok részére az évben 1000 pengőt utal ki. Az ülés a bejelentést általános helyesléssel vette tudomásul. Több hozzászólás után az ülés véget ért.

— **Kecskeméten tizezer pengős jegyzéssel** indult meg az Erdélyi Nyeménykötvény vásárlása az első napon.

— **Hathavi börtönrre ítélték egy sombri árdragító zsidó kereskedőt.** A zombori törvényszék uszorbírócsiga Rotmüller Vilmos 37 éves zombori kereskedő árdragítási büntetést látogatott. Rotmüller háromszáz százalékos haszonkulccsal dolgozott. A vád szerint november 13-án ötven kilogramm lúgkötvet adott el Szita Antalnének kilogrammonként 2,90 pengőért, holott a lúgkötve ára 72—90 fillér. Az asszonyt is felelősségrevonta a törvényszék, mert vásárlásával kivonta a forgalomból a közsükségleti cikket. Rotmüller a bíróság hathavi börtönbüntetésre ítélt, az asszonyt 80 pengő pénzbüntetéssel sújtották, egyben elrendelték a lefoglalt lúgkötvet eldobását.

— **Kasszafúrás Újvidéken.** Vakkmerő kasszafúrásról tettek jelentést az újvidéki rendőrkapitányságnak. Az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek alkulccsal behatoltak Mihel György esempekereskedő üzletébe, úgynevezett „rózsanyitással” megfúrták a kasszát és több ezer pengőt vittek el onnan.

— **Személyi adatokat minden háztartás fejről felvesznek, még az albertől is.** Ezek az adatok a következők: 1. A családfő neve, 2. foglalkozása, 3. zsidónak tekintendő-e, vagy nem, 4. a háztartásban élők száma, 5. pontos lakás-cím. Ezeket az adatokat az úgynevezett „nemleges” jegyzékbe veszik fel. Ugy a pozitív adatokat tartalmazó, mint a nemleges jegyzéket a háztartás fejről — távolról esetén helyettesítésként — aláírásával kell igazolni. Az összeíró biztosok utasítva vannak, hogy a közönséggel udvarias formában érintkezzenek. A közönséget is arra kéri az összeírási vezetés, hogy fogadják őket szívesen. A kormány ezt az összeírást az ország rendkívül fontos érdekeire való tekintettel rendelte el. A számlálóbiztosok, valamint a helyi hatóságok csupán végrehajtói a rendelkeznek. Az egész összeírási célja az, hogy a katonaság, a polgári lakosság és az állatállomány élelmezéséről a rendelkezésre álló készletek igazságos beosztásával kellőképpen lehessen gondoskodni. Az összeíró biztosok igazolvánnyal vannak ellátva, amelyet költekek felmutatni. Aki ilyen igazolvánnyal nem rendelkezik, azt a közönség jelentse fel a legelső rendőrszemlére.

— **SZAMOS NOI BAJNAL** gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggel éhgyomorrra egy félpohányi természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz áttal, hogy a belek tartalmát gyorsan felhigítja és akadálytalanul kiűrti, az anyagcsereforgalmat pedig hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— **A sertések és juhek téli legeltetése.** Ertesítem a város állattartó gazdaközönységét, hogy a város tulajdonát képező erdősegeken gyakorolható téli legeltetésre vonatkozó hajtó cédulákat a legeltetési szabályrendelet szerint arra illetékes egyének részére sertések és juhek után a városi számvevőség (városháza, I. 10. szoba) november 19-től szerdától kezdődően adja ki. A sertések és juhek téli erdei legeltetése ugyanis nov. 19-től kezdhető meg. Legeltetésre felszabadított területeket a hajtócédulák bemutatásakor az illetékes erdőhivatalok fogják kijelölni. Polgármester.

— **Mindenkinek ellensége** ruszli, sváb poloska. Irrtasza és velem: Ez a biztos munka! Szabados féregirtó vállalata Debrecen Cserépes-utca 4. Telefon: 26—30.

— **Beszakadt a jég alatta — vízbe fulladt.** Jakab Imre bihardíszegi gazda át akart menni a Besenyő-ér befagyott felületén. A vékony jég beszakadt alatta, s elmerült a jég-hideg vízben. Jakab Imre befulladt a két méter mély vízbe.

— **A hortobágyi legeltetés.** Ertesítem a juhartartó gazdaközönseget, hogy a juhek nyári legeltetése a 11.126—1941. II. sz. határozat értelmében 1941. évi november 30-án megszűnik. Ertesítem azokat, akik juhaikat továbbra is a Hortobágyon kívánják tartani, vagy most szándékoznak oda juhokat kihajtani, hogy a juhek téli legeltetését a Hortobágy-pusztán — ideértve a folyón túli részeket is — az 1941. évi december 1-től az 1942. évi február hó 15-ig terjedő időre engedélyezem. A legeltetési díj azokra a juhokra, amelyek a nyár folyamán is a Hortobágyon legeltettek, darabonként 40 fillér, azok részére, amelyek most hajtattak ki, darabonként 60 fillér Hajtócédula Debrecen sz. kir. város számvevősége 11. számú szobájában folyó hó 20. napjától kiváltható. Téli legeltetésre jogosító hajtócédula nélkül a Hortobágyon sem a folyón túli, sem a folyón innen eső részekben legeltetni nem szabad. Aki ez ellen vét, kihágást követ el és a legeltetési szabályrendelet értelmében büntetettik. Polgármester.

A nagyváradi és debreceni Mester-utcai egyházzrész műsoros nagy találkozója a Kollégiumban

Nagyszabású találkozóra készülődik a debreceni Mester-utcai református egyházzrész. A nagyváradi egyházzrész tagjaival a testvéri közösség elmélyítésére november 30-án a Kollégium dísztermében nyilvános műsoros találkozót rendez az ünnepélyre több nagyváradi előkelőség is. Debrecenbe érkeznek s a műsor nagy részét is a váradiak fogják szolgáltatni. Az ünnepélyt Bodnár Mária nagyváradi íróny nyitja meg, prólogot mond Ujvárosi Imre, utána Jókai Mór: „A réppataki lelkész” című színdarabja kerül bemutatásra dr. Szabó Lajos nagyváradi lelképásztor újszerű átdolgozásában. A Boeska Bajtársi Egyesület tagjai énekcsomakkal szavalatokkal, zongora- szólóénekek és kvintetteszámokkal szerepelnek. Az ünnepély után Kolozsvári Kiss László, a Mester-utcai egyházzrész lelképásztor mond záróbeszédet.

Az ünnepély, melyet az egyházzrész Női Köre rendez az egyházzrész szegénygyermekének téli segélyezését szolgálja.

Közvetlen, kímélő minőségű
„HUFÉ” irógépszalagok
HURAY Iparkamara, Tel.: 17-93.

— **A Szociális Misszió Társulat** helyi szervezete, a Szt. Erzsébet egyesület, a Svetits Szövetség együttesen kultúr-elutánt rendeznek a piarista gimnázium dísztermében november 23-án d. u. 5 órai kezdettel. A rendkívül érdekes műsor számai: Piacokné Kovács Irén szavata, 2. dr. Domokos Károly és dr. Hadházy Elemér orvosok színes vetített képei a keleti harctérről eredeti felvételek, 3. A piarista gimnázium énekkara, vezényel: Akos István gimnáziumi tanár. Társadalmunk mélyen tisztelt tagjait ezúton hívjuk meg a rendezéshez. Belépődíj nincs. Ruhátár kötelező.

— **Felhívás!** Felkérem a Szent Erzsébet Egyesület tagjait, hogy vasárnap délután a piarista gimnázium dísztermében d. u. 5 órakor a Szent Erzsébet és a testvéregyesületek által rendezett kultúr-elutánon, tekintettel az előadás rendkívül érdekességére, — mentől nagyobb számban jelenjenek meg. Elnökség.

— **Naményi Gyorsíróiskolában** új tanfolyam kezdődik. A Hamviza-ga, állásbajnálás, vasutkezdvevény Bathvány-u. 1.

— **Megtörtént Szatmáron az első vitézi avatás.** A vármegye háza ünnepélyes keretek között kilenc szatmári és szatmármegyei vitéz jelölt tette le a vitézi esküt. A szertartást vitéz Lator Zoltán ezredes, vitézi székkapitány végezte, aki málta az ünnepi aktus jelentőségét. A törvényhatóságok nevében dr. Streiber Andor alispán mondott üdvözlő szavakat.

— **Meghalt a végkimerüléstől.** Mezőfőny és Mezőpetri között egy ismeretlen férfi holttestét talált az úton a szaniszlói csendőrs. A holttest zsebében talált nem hivatalos igazolólap szerint az illető Erdő Károly bányamester volt, aki még október közepén távozott el Szatmárhelyről. Az orvosi megállapítás szerint a férfi halálát végkimerülés következtében előállt szívzselhűdés okozta.

— **10—12 éves templomfosztókat, besurranó tolvajt fogott a mult nap a munkási rendőrség.** Az elfogottak között van két betörő, akik harminenegyszer törtek be a Hangya munkási áruraktárába, azonban egyetlen egyszer sem tudtak zsákmányt szerezni. A templomfosztogató gyerekek és himzett terítőket lopkodtak a templomból, azokat eladták és nyulánkságra költötték a pénzt.

— **Különös szerencsétlenség.** Nagytarona közelében Kócsi Elemér 32 éves telekhatár gazdálkodó József nevű testvérvérel kelovás szekeren zúzfiaért ment. Visszatérő jövet a megterhelt szekér elakadt a felázott úton. Többen Kócsik segítségére siettek. A lovak hirtelen megindultak, mire a bal hátsó tengely oly erővel kócska sárba ragadt felfelé álló rudat Kócsi Elemér halántékához, hogy a szerencsétlen ember összeesett és azonnal meghalt. Miután a tragikus halálesetről felelősségsenkik sem terhel, a szatmári ügyészség kiadta a temetési engedélyt.

Gyászrovat

Dr. Csinnádi Jánosné György Ida... 76. évében elhunyt.

polg. Tömösvári Mihály gazdálkodó... ma délután három órakor lesz a 2. á.

Erben Tivadarné Steiner Teréz temető... ma délután három órakor lesz a 2. á.

Boruzs Éva 3. évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a harmas ravatalozó teremből református szertartással.

Tóth Albert 75 éves ref. napszámos temetése pénteken délután félnyolcor lesz köztemetői IV-es teremből ref. szertartással.

Temetkezési költségeinek mentériséteiről biztosítás utján gondoskodhat!

Hitler kiténtette Bartha Károly honvédelmi minisztert és Werth Henrik vezérredest. A Kormányzó Úr Ötöméltésze megengedte, hogy vitéz nemes dalnokfalvi Bartha Károly szkv. vezérredest, honvédelmi miniszter és Werth Henrik vezérredest a német birodalom vezére és kancellárja által neki adományozott német Sasrend Nagykeresztjét a kardokkal elfogadhassa és viselhesse.

Nagy tűz Koltó községben. A Nagybányától tíz kilométerre fekvő Koltó községben a múlt délelben tűz támadt. Boncz Imre gazdálkodó udvarán keletkezett a tűz, amely gyorsan tovább terjedt, mivel a házak igen közel vannak egymáshoz. Sándor László jegyző motorkerékpáron rohogott Nagybányára a tüzoltókért közben a falu lakossága elkeseredett harcot folytatott a tüzzel. A nagybányai tüzoltók késő estére oltották el a tüzet. Két ház félig égett le, de a tűz martaléka lett négy gazdálkodó takarmánva is. Valószínű, hogy a pusztító tüzet egy eldobott cigarettavé okozta. A nyomozás folyik.

A Szent László Dalegyiet értesíti tagjait, hogy a grakorló órák a helyiség igénybevétele miatt november hó 30-ig szünetelnek. Tükör.

Tizhónai börtönrre ítélték a kassai törvényszéken jogerősen Farkas Vilmos somodi csiányt, aki nemrégiben leütötte Spisák Lajos éjjeliőrt. A csiányt a tornai személynvonaton fogták el a csendőriök éppen amikor a betörésből származó holmikat kinalta megvételre.

Nagymennyiségű rejtett börtörletet koboztak el Rosner Mór máramaroszigeti zsidó tűmármestertől. Rosner ellen megindították az eljárást.

Ismét letartóztatták a feleséggyilkos volt rendőrfőnököt. Annak idején hírt adtunk róla, hogy Murecsán Gusztáv volt felsőbányai és nagybányai rendőrfőnök 1909 karácsonyán nagyvonzintai börtökön vadászfégyverével agyonlötöte feleségét, szüleit Csicsek Kátót. A házastársak már régebben több ízben is összeküldözték és legutóbb is az asszonyt kielentette, hogy elmegy. Később a férfi és a feleség ismét veszekedni kezdett, mire Murecsán lekapták a falról a vadászfégyverét és az asszonyra lött, aki meg is halt. Murecsán Gusztáv vizsgálati fogdába került és csak a felszabadulás után szabadult ki. Felmerült az a kérdés, hogy a feleséggyilkos volt rendőrfőnök vajon épelméjű-e. Az orvosai szakvélemény előrehaladott vérbajt állapított meg, de ez a beszámíthatóságot nem zárja ki. A szatmári ügyészség Murecsán Gusztáv ellen házastárson elkövetett szándékos emberölés büntette címén emelt vádat, s most elrendelte a vádlott előzetes letartóztatását. Murecsán Gusztávot a csendőrség már elő is állította a szatmári ügyészségen. Úgyeben rövidesen megtartják a főúgygyalást.

Ünnepélyes keretek között nyujtották át a miniszter által kiténtetett ipari és kereskedelmi alkalmazottak díszoklevelét Debrecenben

A debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara véleményező bizottsága esütörtökön délelben fél 12 órakor kezdettel a kamara székházának dísztermében ülést tartott dr. Radó Rezső miniszteri biztos, kamarai főtitkár elnöklésével. Az ülésen, amelynek keretében ünnepélyesen osztották ki az ipari munkások és kereskedelmi alkalmazottak miniszteri kiténtéseit Debrecen város képviselőtömbében dr. Orszárpád tanácsnok, az iparhatóság részéről dr. Koller József aljegyző jelent meg. Az ipartestület részéről Gulamb Ferenc elnök és Szendrői Sándor alelnök képviselték. Ott volt a Kereskedelmi Társulat részéről Kontsek László elnök is s ott láttuk többi között Balogh Gyula dr. kormányfőtanácsost, Benyáts Emil, vitéz Gáthy Györgyöt, Sebestyén László okleveles építész, Schadek János okleveles gépészmérnököt, Varjassy Imre volt ipartestületi elnököt, Kaszanyitzky Endrét és még igen sokat másokat vidékről is. Az ülést dr. Radó Rezső kamarai főtitkár nyitotta meg a Hiszekegy elimádkozása után. Megemlítette, hogy a véleményező bizottság nagyhorderejű gyűlése előtt egy ünnepélyes tárgysorozat szerepel.

A szorgalmas munka, a becsületes hűség, az odaadó teljesítmény azok a pillérek — mondotta a többi között — mely nélkül nem lehet egy országot fenntartani, egy nemzetet nevelni. Jelentős mozzanat tehát az életben ezeknek az erényeknek megünneplése, amely ennek a gyűlésnek is egyik feladata.

A megjelenteket üdvözölte ezután keresetlen szavakkal. Közönetet mondott nekik azért, hogy megjelenésükkel emelték a jutalmak kiosztásának ünnepélyességét.

Bujdosó Gábor irodaigazgató olvasta fel ezután azoknak az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak a névsorát, akik odaadó munkásságukkal, hűséges szorgalmukkal kiérdemelték a miniszteri kiténtést.

Bejelentette, hogy a kiténtettek mind egyike egy-egy díszes oklevelét és 100—100 pengőt kapott.

A debreceni kiténtettek névsora a következő: Karabélyos Zoltán nyomdász, a debreceni nyomdánál teljesített 36 éveát szolgálatot, Abel Gyula telepfelügyelő, aki 25 évig volt a Lukács Vilmos és Társas cementgyárának munkása, Szabó István üzlethező 51 évig szolgált hűséggel Kaszanyitzkyknél. Somogyi Endre keres-

kedősegéd 29 évig volt egy helyben. Kerekgyártó András kefégyári munkás, az Egyesült Kefégyárnál dolgozott hosszú ideig, Bodnár Mihály lakatossegéd, a Schadek sodronygyárban működött 30 éven át, Ámon Gyula füvegességéd 34 évig teljesített szolgálatot Kaszanyitzky Endre kereskedésében, Lovász Lajos malmai munkás 31 évig dolgozott az István malomban.

A többi kiténtetett vidéken szolgált. Ezek: Bartha Sándor szabósegéd (Hajdúböszörmény), Mózi István téglagyári munkás (Turkeve), Koszteika Ferenc malmegéd (Törökszentmiklós), Maizik István malmai segéd (Kunszentmárton), Mihály István malmai segéd (Nyirbátor), Dobinszky Mihály belonyári munkás, (Balkány), Baranyai József vasöntősegéd (Nyiregyháza), vitéz Polgár Ede üzemvezető (Sarkad), Szabó Lajos kereskedősegéd (Hajdúböszörmény), Kántor István üzemvezető (Hajdúszoboszló), Kovács József kereskedősegéd (Hajdúnánás).

Dr. Radó Rezső kamarai főtitkár meglez szavak kíséretében adta át ezután a kiténtetéseket az ülésen megjelent Karabélyos Zoltánnak, Abel Gyulának, Somogyi Endrénak, Bodnár Mihálynak, Ámon Gyulának, Szendrői Istvánnak és Lovász Lajosnak. Szabó István nem vehetett részt az ünnepélyes aktuson, mivel jelenleg Budapesten fekszik kórházban, míg Kerekgyártó András időközben elhunyt. Az ő kiténtetését özvegye vette át. Dr. Radó Rezső kamarai főtitkár részvételt fejezte ki s a következő szavak kíséretében nyujtotta át az özvegynek a kiténtető oklevelét:

— Szolgálatot vígaszról és némi enyhítésről a maras helyről jött kiténtetés.

A megható aktus után dr. Orszárpád tanácsnok köszönetet a kiténtetettek:

— A mai történelmi idők nem alkalmasok egyének ünneplésére — mondotta a többi között. — De lehetetlen átsiklani a munka frontjának derék katonáinak érdemét felett. Ti példát mutattatok, hogyan kell helytállni. Legyetek büszkéek erre a kiténtetésre, olyan büszkéek, mint mi vagyunk reátok.

Isten áldását kérte reájok, további életre.

Délelben két órakor ünnepi ebéden vettek részt a kiténtettek és a véleményező bizottság tagjai. Az ebéd az Arany Bika füvegtermében volt.

Megint elítélték az autózó Odessalchi Miklós herceget. Odessalchi Miklós herceget tavaly, mert a Vigaszház előtt autójával elgázolt egy embert és nem állt meg, sőt a kocsi hátsó részére felugrott rendőrszemet is letaszította. Örökre elítélték az autózóvezetőt. Két nappal ezeltől a Fehérvári-úton egy leányiskola növendékei haladtak át az úton és két csoport közbe hajtott egy autót. Mikor megállították, kiderült, hogy Odessalchi Miklós herceg ül a volánnál. Arra hivatkozott, hogy a hátsó ülésen helyet foglaló inasának, Miklós Istvánnak van vezetői jogosítványa, de Budapesten még nem vezetett és így nincsenek helyi ismeretei, ezért nem ül a volán mellé. A közlekedésrendészeti központi büntetőbírószágon négy nap elzárásra átváltoztatható, 400 pengő pénzbüntetésre ítélték tiltott vezetésér Odessalchi Miklós herceget.

Szombaton városi kisgyűlés. Debrecen város törvényhatósági kisgyűlése november hó 22. napján, szombaton délelőtt fél 12 órakor a városháza kistanács termében rendkívüli ülést tart. A rendkívüli ülésnek egyetlen tárgya lesz: a belügyminiszter leirata szilasi és pillisi Szilassy László úrnak Hajdú vármegye és Debrecen sz. kir. város főispánjává történt kinevezéséről. Előadó: dr. Balogh Sándor h. főjegyző.

Budapestben fellendült a házassodási kedv. Budapestben erősen fellendült a házassodási kedv. A legújabb kimutatás szerint szeptemberben 1046 házasságöt kötöttek, 66-tal többet, mint tavaly szeptemberben, az év eleje óta pedig a házassodási többlet 1017. A keresztény-zsidó házasságkötések száma szeptemberben már csak 31 volt, míg júliusban és augusztusban 80—80 ilyen házasságöt kötöttek. A születések száma is növekedett, októberig Budapesten 1386-tal több gyermek született, mint a múlt év hasonló időszakában, a halálesetek száma pedig csökkent, úgy hogy a főváros lakosságának természetes szaporodása háromnegyed év alatt 2144-re szűg.

Kevesebb szódavíz fogy, mert drága a bor. A gyógy- és ásványvizek, továbbá a szikvizek forgalma kisebbedik, az utóbbiak főleg a borfogyasztás esökkenése miatt. Tavaly januártól szeptemberig Budapesten 22.268.000 liter volt a szikvifogyasztás, az idén ugyanebben az időszakban csak 16.485.000 liter. A hűvösebb időjárás is nyilván befolyásolja a szikvifogyasztást, mint ahogy a strandfürdők forgalmát is. Erősen csökkent szeptemberben a strandok forgalma, például a Palatinus strandfürdőnek csak 671 vendége volt a tavaly szeptemberi 20.266 vendéggel szemben.

Hatvan centiméteres hó esett a nagybányai hegységekben, és napok óta kemény hideg uralkodik. A Zazaron jégtáblák úsznak, a Forrásligeten, Rozsályon sielésre kiválóan alkalmas porhó van, amit a sielők máris kihasználnak.

Öt vagon holcsivista kiállítási anyag érkezik Németországból. A MOVE országos elnöksége rendezésében december 4—20 között a pesti Vigadó helyiségében bemutatandó Antiholcsivista Kiállítást iránt országszerte példátlan az érdeklődés. Naponta többszáz levél érkezik az ország minden részéről. Munkások, gazdák és tisztviselők küldik el féltre örzött emléktárgyaikat a magyarországi vörös vérengzésről, hogy azokat is mutassák be a kiállításon. A legnagyobb meglepetést azonban feltölenül a németországi anyag fogja kelteni. A rendezőség két tagja több alkalommal repülőgéppel Berlinbe utazott és a német Propaganda Minisztérium Keleleturópai Osztálya a legnagyobb szívélyességgel fogadta a magyar szakértöket. Mint most a minisztérium táviratban értesítette a MOVE elnökségét, három vagon kiállítási anyagot máris becsomagoltak a németek, s az a napokban megérkezik a fővárosba. Jelzi a távirat, hogy az anyagot eddig sehol a világon, még Németországban sem állították ki. A spanyolországi vérengzések megdöbbenő anyaga néhány napja már ugyancsak a fővárosban van, s részben már fel is dolgozták.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MÚSOR:

Péntek este: Tokaji aszú. U. Kovács Terus felléptével. (Propaganda munkások előadás.)

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Pénteken este propaganda előadásban U. Kovács Terus felléptével a Tokaji aszú.

Szombaton délután filléres helyárrakkal a Beeskeréki menyecske, szombaton este a legszebb Huszka-Martos operett: Lili bárónő kitűnő szereposztásban.

A színházi iroda közli, hogy Bajor Gizel november 25 és 26-ra hirdetett fellépése a Nemzeti Színház műsorváltása miatt december 9—10-én lesz megtartva. A november 25-re váltott jegyök december 9-re, a november 26-ra kiadottak december 10-re érvényesek.

A nagy érdeklődésre tekintettel kéri a színház az igen tisztelt közönséget, hogy a Bajor-estekre előjegyzett jegyeket december 4-én délig szíveskedjenek kiváltani, mert azt tovább biztosítani a pénztárnak nem áll módjában.

Eltemették Zádor Györgyöt. Nagy részét mellett temették el esütörtökön délután a kerepesi úti temetőben Zádor Györgyöt, a Nemzeti Színház tragikusán elhunyt fiatal tagját. A halottasház nagytermében volt felravatalozva a fiatal színész holtteste. A fekete gyászpompát fehér öszirózák világozása egyhittette, fehér, rózsaszín és kékszalagos koszorúk, mellettük a Nemzeti Színház piros-fehérezöld szalagokkal díszített virágai. A család tagjai és az elhunyt leány vőlegénye, vitéz Benkó Gyula jobboldalt foglaltak helyet, a katefalk előtt álltak Zádor György pályatársai, a Nemzeti Színház tagjai Németh Antal igazgató és Liszt Nándor főtitkár vezetésével. Félháromkor kezdődött meg az egyházi szertartás. Utána hozzáfogtak a katefalk szöbontésához. A koszorúkat két kocsi rakta fel, végül lefedték és leemelték a koporsót is, melyet fehér gyászforgóra helyeztek. Megindult a menet a sír felé, ahol Németh Antal igazgató a Népszínház nevében, Gobby Hilda pedig a pályatársnok nevében mondott utolsó istenhozzádot az elhunytak.

MOZI

AKIT ELKAP AZ ÁR. (Atütő sikerű magyar kémfilm a Vigaszház-mozgóban) Budapestet megelőzve mutatta be esütörtökön a Vigaszház-mozgó az „Akit elkap az ár” című páratlanul izgalmas, mesteri kémfilmét, mely nemcsak magyar vonatkozásban vezet az eddigi hasonló tárgyú filmek között, hanem világvizonylatban is egyike a legjobbaknak. Titkos kémiszervezet körmönfont aknamunkáját terli elénk a történet, melyet egy derék, halálpontos munkáfa révén általánosán becsült embert — hadianyaggyártó üzem egyik igazgatóját — így keznek behálózni. Páratlan körültekintéssel dolgoznak a megindításnak az igazgató családi boldogság utáni vágyát használják fel, amit otthonában húsz éven át nélkülözött. Simor Erzsébet a bájos esőbifó, aki varázsos nőessége minden eszököt felvonultatja ebben a szerepben, de ugyanakkor művészi megjétszással végig ki engedő csillanni a gonosz szárdok rejtett lámpását. Földényi Lászlóra, az igazgató megjelenítőjére rója a darab a legnagyobb feladatot és éppen az ő nagyszerű teljesítménye egyik nagy részese a darab sikerének. A változatos érzelmi sikokon egyaránt biztosan mozog. A pénzéhes feleség kiábrándító alakját Somogyi Nusi vízi vászonra, az aggodó leány szerepét pedig mintha éppen Hildvélgy Valéria számára írták volna. De helyén vannak az epizód szerepek alakítói is és ebben nem utolsó sorban Rodriguez rendező az érdem, aki ott áll eltekintve is pompás munkát végzett, a zenéi aláfestést pedig Dolekó Béla szolgáltatta nagy érzéssel. A darab nemcsak lekötöni, szórakoztatni igyekszik, hanem tanítani is, úgyhogy méltán büszkéek lehetünk erre a filmre. — A kétfőmútor magyar és UFA világhírűd.

METEOR MOZGÓ MÚSORA:

Ma utoljára: 5, 7, 9 órakor „SZERELEM NEM SZÉGYEN” Magyar vígjáték. Holnaptól: „A kék madár”.

Flaink pilótaképzésére áldozunk két fillért! Kérjünk repülőbéllyeget.

Az állati erővel folytatott teherfuvarozás legmagasabb fuvardijainak megállapítása

Az Állattenyésztés Országos Kormánybizottságának 122.100—V—1941. számú körrendeletével kapott felhatalmazás alapján az állati erővel folytatott teherfuvarozó iparban Debrecen sz. kir. város területén felszámítható legmagasabb fuvardijakat az alábbiak szerint állapítom meg:

1. A fuvarozásnak napidíj ellenében történő (ú. n. napi fuvar) elvállalása esetén felszámítható legmagasabb fuvardijak összege beleértve a forgalmiadót is):
Kétlovas fogatnál a) egész napi fuvar-díj 20 P, b) fél napi fuvardíj 12 P.
Egylovas fogatnál a) egész napi fuvar-díj 14 P, b) fél napi fuvardíj 8 P.

A napidíj ellenében történő fuvarvállalásnál egyszer felszámítható legmagasabb pótdíj összege: a) előfogat általánosan 2 P, b) külsőségi burkolatlan kertfi és telepi utcákon eszközölt fuvarnál 1.50 pengő.

Az 1. pontban megállapított legmagasabb egész napi fuvardíjért teljesítendő fuvarozási idő (ú. n. hasznos fuvarozási idő) 10 óra, fél napi fuvardíjért pedig 5 óra. A fuvarnak 10 órát meghaladó időtartamra történő igénybevétele esetén óránként 2 P túlóradíjat kell fizetni. Ha a fél napi fuvarozás esetén a fuvarozás időtartama 5 órát meghalad, de 8 órát nem ér el 1.20 P túlóradíj számítható fel, ha a fél napi fuvarozás esetén a fuvarozás időtartama 8 órát meghalad, az egész napi fuvardíjat kell megfizetni.

Ugyanazon fuvarozatóval szemben tilos a fél napi fuvardíjat egy munkanap alatt kétszer felszámítani.

2. A súly szerint, vagy a szállított áru-nak más szokásos egységei szerint történő fuvarozása esetén (akkordfuvar) egységfuvardíjnak azt kell tekinteni, ami a jelen határozat 1. pontjában megállapított napi fuvardíjak összegéből a megállapított fuvarozási idő alatt az áru természetének és a szakmai szokásoknak figyelembevételével megállapított átlagosan elszállítható mennyisége alapján egy egységre esik. Az előbbi számítás alapján előálló akkord kereset napi összege az ú. n. napi fuvardíj legfeljebb 10 százalékkal haladhatja meg.

3. Aprított fa, szén, koks, brikett fuvarozásért felszámítható legmagasabb fuvardíjak: a) 30 mázsán felüli fuvar esetén 100 kg-ként 26 fillér, b) 30 mázsán aluli mennyiségű 100 kg-ként 28 fillér. c) 30 mázsán aluli mennyiségű a vámsorompókön kívül fekvő kerteségekre és telenkre fuvarozás esetén 30 fillér.

Hasáb, dongor, tuskó fuvarozásért felszámítható legmagasabb fuvardíjak: a) önként két lovas fogatnál 6 P, b) fél önként 1 lovas fogatnál 4 P, c) 100 kg-ként 20 mázsáig való terhelés esetén

26 fillér, d) 100 kg-ként 10 mázsáig való terhelés esetén 28 fillér.

Tégla, építési anyagok fuvarozásáért:
a) 1000 drb tégla (két fuvarral) város belterületén 12 P, b) 1000 drb tégla (két fuvarral) a város külterületén 18 P, c) cement, mész 100 kg-ként a város belterületén 12 fillér, d) Cement, mész 100 kg-ként a város külterületén 16 fillér, e) homok köbméterenként a város belterületén 3.50 P, f) homok köbméterenként a város külterületén 4 P, g) épületfa mázsánként a város belterületén 20 fillér, h) épületfa mázsánként a város külterületén 25 fillér.

Külterület alatt a városnak a vámsorompókön kívül eső részére értendő.

Utépítési anyagok legmagasabb fuvar-díjai a vámon belül és a vámon kívül: a) köanyag, téglák, homok, szerszám és egyéb fuvar köbméterenként letérhelés előtt átvéve vámon belül fuvaronként 3.50 P. Kivánságra idombarakás köbméterenként 20 fillér.

b) Köanyag, téglák, homok, szerszám és egyéb fuvar köbméterenként letérhelés előtt átvéve vámon kívül fuvaronként a fél napnál kevesebb időt igénylő fuvarok napszámban el nem számíthatók egy teljes napszám 18 P.

c) Vizes lajt húzatal. A lajt töltéséhez utépítési vállalkozó által egy embernek hozzáadásával naponként a hengerezés munkaidő tartama alatt egy teljes napszám 18 P.

d) Kő, kavics, zuzalék, homok, vagy forgácskó húzatala csilléssel köbméterenként: 1. kezdő kilométer 30 fillér, 2. minden további, vagy megkezdett kilométer 10 fillér.

e) Köanyag, homok és egyéb tömegáru szállítása vagonból való terhelés nélkül, a helyszínen mérhető idomokba rakva: 1. kezdő kilométer 1.20 P, 2. minden további egész kilométer 1 P, 3. minden megkezdett kilométer 90 fillér.

f) Köanyag, homok és egyéb tömegáru szállítása kivánságra vagonból letérhelés felelősséggel köbméterenként 30 fillér.

Alkalmi (idényszerű fuvarozás) legmagasabb fuvardíja. (Mezőgazdák téli fuvarozása.) **Kétlovas fogatnál:** a) egész napi fuvardíj 18 P, b) 1 ürm³ (egy fuvar 2 ürm³) fuvardíja 7.50 P.

A fuvaros az elvállalt és lebonyolított fuvarozásért felvett vagy felszámított összegekről a fuvarozatónak írásbeli igazolást (nyugta) köteles adni.

A jelen határozattal megállapított legmagasabb fuvardíjak 1940. évi november hó 19-én lépett életbe.

Dr. Kőlessey Sándor polgármester

Az osztálysorsjáték húzása

40.000 pengőt nyert: 48397
10.000 pengőt nyert: 43326
1000 pengőt nyert: 57890 88113
500 pengőt nyert: 37699 55359
300 pengőt nyert: 7918 13910 17339
18941 20474 27762 44957
200 pengőt nyert: 827 4452 6770 7161
9644 14210 23448 24608 29654 31463
33269 36891 37355 37808 39556 40973
42275 51882 52914 55868 62243 63168
85529 86081 88940 89518

SPORT

LABDARUGÁS

Jól mozogtak a DVSC csatárai a esü-lőrtőlki edzésen. A Marosvásárhely ellen készülő vasutasok csütörtökön délután a nagyerdői Stadionban kétkapus edzést tartottak Palotás István vezetésével. Az edzésen az összes játékosok igen jól mozogtak és örömdetes volt a csatárok formajavulása. Az edzőmérkőzés tanul-ságai szerint Marosvásárhelyen ugyanaz a II játékos játszik, amely Dunakesziről hazahozta a két bajnoki pontot.

A DEAC csapata vasárnap délután fél 3 órai kezdettel a DEAC nagyerdői sport telepén a NYVSC II csapatával játszik elsőosztályú amatőr bajnoki mérkőzést. Előtte fél 1 órai kezdettel a DEAC—Hú-sos ifjúsági bajnoki mérkőzést játsszák le.

A Nagyváradra kisorsolt Nagyvárad—Ujpest bajnoki mérkőzést nem Nagyváradon, hanem szombaton az Üllői-úton játsszák le. Mindkét csapat bízik a győzelemben. A Nagyvárad mellett szól, hogy ma a legjobb csatársorral rendelkezik és védelme sem rossz. Az Ujpest mellett csupán az a körülmény szól, hogy az újpestiek jobban ismerik a ferencvárosi pályát. Ez azonban nem jelent előnyt, mert a ferencvárosi szurkolók a Nagyváradnak szurkolnak.

Közgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTÖZSDE
Csillagfűrtben ismét élénkebb volt a kínálat a gabonatorzsán. Elkelt 1050 mázsa, 28 pengős állomási áron. Heremagvakból, lucernából és muharból a forgalom mérsékelte volt.

Debreceni termény- és takarmányárak:
csöves tengeri 14.60, széna 7.75, búkköny 7—8, cukorrépa 5.40—6.50, takarmány-répa 3.50, lók 7.50—8.

DR. BUCSÁNYI GYULA

egészségügyi tanácsos
ismert művei áldást hoznak minden házába.
Az érlelmesedés természetes megelőzése, gyógyítása és kezelése P 1.50
Egészséges nyerskört és nyers-díjla, mint természetes gyógy-lényező P 3.—
Nappfordozás s a napténygyógy-hatása P 2.60
Koplatókúra és részkoptálás. A test és lélek megújulásának természetes útja P 1.50
A gyermek természetes élet-és gyógy módja P 3.20
Természetes gyógy mód és táplálkozás P 4.—
A cukorbetegség természetes gyógyítása P 1.50

Kapható:
a DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD kiadóhivatalában
Ferenc József-út 56. Telefon: 21-90.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Kiadja:
AIFöldi Szótársulat Rt
Felelős kiadó:
Balogh István

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseik díja hétköznap 10 szölg 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szölg 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Újleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szölg 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szölg 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

Nyomozó iroda

Jánossy magánnyomozó
Virág-u. 21. Tel.: 23-78.
Több évtizedes gyakor-lattal megfigyelést és nyomozást bizalmasan és előnyösen vállal. 253

Betöltendő állás nőknek

Ujság kézbesítésre asz-szonyok felvételnek, le-hetőség kerékpárral. Je-lentkezni a kiadóhivatal-ban d. u. 5—7-ig. 465

Kisasszony, kezdő, jobb kézírású kerestetik irodá-ban. Péterfia 53. ötdik ajtó. 1461 Ny

Betöltendő állás férfiaknak

Házmester felvételük —
Bethlen-u. 43. 570

Allást kereső nők

Üzletvezetőnők kaució-val ajánlkozik keresz-tény úri lány, vagy betár-sulnék rentabilis üzletbe. Ajánlatokat a kiadóba „Üriliány” jellegre. 572

Bütorozott szoba

Utcai bütorozott szoba kiadó villamos megállónál, Pestí-u. 65. sz. 559

Ajánlat

Szörnye
bundákat és mindenne-mű szücsmunkák készi-letét szakszerűen, izlése-sen, pontosan Katona Vilmos szücsmesternél, Simonffy-u. 2 1834

Debreceni művészleve-lőlapok sorozatunként viszont eladók, trafikok, üzletek részére ismét kaphatók a Debreceni Ujság—Hajdúföld ki-adóhivatalában. 408

FERFI
felöltő és illőnyisző-velek, minden hozzá valók, férfi divat. sport és galléros in-gek olcsó árban:
Petriknél
Szent Anna-u. 5. sz.

Gazdálkodók figyelme-be! Kerékgyártó mühe-lyemet áthelyeztem Csó-konai-utca 50. sz. alól Virág-utca 11. szám alá, ahol kész bevasalt szeke-rol, szekér kerekék és mindennemű szekér ré-szeket állandóan rakta-ron tartok. Kriphó Gyu-la kerékgyártó. Virág-u. 11. sz. 512

Nagy
hőpalack
(THERMOS)
vásár
Tóth Gyula
vasútiállomás épület.

Barokkháló, modern há-ló, ebédlő, konyhabere-n-dezés, kombinált szek-reny, hármas szekrény, rekamié, fotelek eladó. Kossuth-u. 51. 202

Pénzt takarít meg, ha víz- és gázvezetékét a fagy beállta előtt meg-vizsgálta Molnár Já-nos vízvezeték-szerelővel. Csapó-u. 49. Garantált és pontos munka. 233

Óvóhely, Eladó ház, Bú-torozott szoba. Kiadó la-kás 1, 2, 3, 4 szobás. Iro-da, Pénztár stb. feliratú táblák darabonként 20 fillérért kaphatók kiadó-hivatalunkban. Piac-utca 56. sz. Ny

Állatorvosai kereset el-adók, Jókai-u. 9. Ny

Magyaros népművészeti kézimunkák, gobelin-párna alapok pamutok-kal, előrajzolások fehé-rnemű hímzések, mono-gram készítés Pethő kézi-munka szaküzletében — Szent Anna-u. 10. Zászló-készítés. 1833

Kész, kezdett, előrajzolt kézimunkák, hímzett te-rítők, gobelinek nagyvá-lasztékban Pethő kézi-munka szaküzletében — Szent Anna-u. 10. Zászló-készítés. 1833

Feliratok üzletekbe, hi-vatalokba kaphatók a ki-adóhivatalban, Piac-utca 56. meghézáza mellett (Tilos a dohányzás. Hi-tel nincs, Bejárati, Kime-nel, Idegeneknek tilos a bemenet. Magyar üzlet és még sok más szöveg-gel.) 407

Órák, km mérőórák, se-besség mutató órák, fo-gaskerekék, iskolai kör-zők, speciális műszerek szakszerű javítása pon-tosan készítenek. Deb-re-czeni István-órák és mű-szerésznél. Piac-u. 10. sz. 1762

Magastörzsi, nagy sze-mű poszméte oltvány van eladó. Nógrádi M.-u. 22. (Városi faraktár mellett) Barna. 412

Fotokópiák, igazolvány-képek, amatőr munkák: Burg József fotoszalon, Hangya bérház. 1533

Sajátkészítési kombi-nált szekrények, ebédlők-háló, előszoba, konyha-berendezések, amerikai és rendes íróasztalok, sezlonok, magyaros búto-rokat és mindenféle asz-lalos és kárpitos munká-kat megrendelésre is el-fogad asztalos és kárpit-os kisiparosok bútorle-rakata: Vár-u. 1. szám Zenede-útelep 91

Elelm'szer, ital

Külföldi termelői bor kap-ható olcsó árban. Szent Anna-u. 36. 547

Rádió

Rádiót minden typos-ti-ven előnyös részletre is Szabó Lajos műszerész-től, Csapó-utca 84. Javi-tások garanciával olcsón. Telefon: 32-54. 573

Minden márkájú rádiót — előnyös fizetési fel-tételek mellett — vásá-rolhat Tasnádi Kovács Sándor rádió- és vil-lamossági régi megbiz-ható szaküzletében. Fe-renc József-út 46. Tele-phon 24-34. 1660

Hangszer

Zongora rövid alkalmi-velel, megbízóm Tan-czer hangszerkészítő. — Bat-thyány-u. 1. 1942

Kereslet

Középnagyságú Kalor-vagy Kőburg kályhát megvételre keresek. Jó-zsef kir. hg-u. 16. iroda. 513

Autó-motor kerékpár

Kb. 2 lóerős villanymo-tort megvételre keresek. Pestí-utca 17. 1162 Ny

Bütor

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, kony-haberendezések Salomon bútorüzletében. Jó mi-nőség, előnyös árak. — Hunyadi-u. 2. alatt. 1218

Minek a fényes kirakal-ami, amikor olcsóbban vásá-rolhat mindenféle lak-berendezési tárgyat ud-vari bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. — Hunyadi-u. 2. alatt. 1218

Birtokbérlet

Iren-utca 6. sz. házas te-lek, egyszoba, konyha, kamara, 600 □-ól föld-del olcsón kiadó. Érte-kezni Debreceni Ujság szerkesztőségében este 6 óra után. 1966

Eladó házhely

Otész házhelyek a Po-roszlay-úton. Érdeklő-dők forduljanak a Deb-receni Működőházhoz. — Fürdő-utca 2. sz. 1219

Eladó ház

Wolffkatelep — Bajnok-utca 9. sz. ház eladó. 553

Homokkerti, Óvoda utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mel-lékkelhelyiségekkel, 700 kvadrát jöteremű szőlő-vel, felszereléssel, 831 négyszögöl földdel eladó. Értekezni usvanott. 1225

Elveszett

20-án reggel a 14-es vil-lamoson felejtettem Bar-na aktatáskámat. Fontos írásom van benne. Ide-gennek nem cikk. Becsü-letes megtaláló Felér-soffőriskolában 10 P ju-talomban részesül. Ráko-si Jenő-u. 3. sz. 571

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lap-kiadóvállalat Rt. műinté-zetének kőrforgógépén. Igazgató: Somogyi Gábor.